

### 3 Transformada de Laplace i sèries de Fourier

1. Calculeu la transformada de Laplace de les funcions següents:

(a)  $f(t) = \begin{cases} 2t + 1 & \text{si } 0 < t < 1 \\ 0 & \text{si } t \geq 1 \end{cases}$  (Solució:  $\frac{2}{s^2}(-e^{-s}(s+1) + 1) + \frac{1}{s}(1 - e^{-s})$ .)

(b)  $f(t) = t \sin t$  (Solució:  $\frac{2s}{(s^2+1)^2}$ .)

(c)  $f(t) = (2t - 1)^3$  (Solució:  $\frac{48}{s^4} - \frac{24}{s^3} + \frac{6}{s^2} - \frac{1}{s}$ .)

(d)  $f(t) = \cos^2 t$  (Solució:  $\frac{s^2+2}{s(s^2+4)}$ .)

(e)  $f(t) = \sin t \sin 2t$  (Solució:  $\frac{1}{2} \left( \frac{s}{s^2+1} - \frac{s}{s^2+9} \right)$ .)

(f)  $f(t) = e^t \sinh t$  (Solució:  $\frac{1}{(s-1)^2-1}$ .)

2. \*

i) Demostreu que existeix la transformada de Laplace  $\mathcal{L}(f(t))(s)$ ,

$s > 0$ , de la funció  $f(t) = t^\alpha \iff \alpha > -1$ .

ii) Demostreu que si  $\alpha > -1$  aleshores  $\mathcal{L}(t^\alpha)(s) = \frac{\Gamma(\alpha+1)}{s^{\alpha+1}}$ ,

on  $\Gamma(x) = \int_0^{+\infty} t^{x-1} e^{-t} dt$ ,  $x > 0$ , és la funció  $\Gamma$  d'Euler.

iii) Què podem dir de la funció  $f(t) = \frac{1}{t^2}$ ?

iv) Mateixa pregunta per a la funció  $f(t) = t^{-1/2}$ .

3. Calculeu una antitransformada de Laplace de les funcions següents:

(a)  $g(s) = \frac{(s+2)^2}{s^3}$  (Solució:  $1 + 4t + 2t^2$ .)

(b)  $g(s) = \frac{1}{5s-2}$  (Solució:  $\frac{1}{5}e^{\frac{2t}{5}}$ .)

(c)  $g(s) = \frac{s+1}{(s^2-4s)(s+5)}$  (Solució:  $-\frac{1}{20} + \frac{5}{36}e^{4t} - \frac{4}{45}e^{-5t}$ .)

(d)  $g(s) = \frac{1}{s^4-9}$  (Solució:  $\frac{1}{6\sqrt{3}} \sinh \sqrt{3}t - \frac{1}{6\sqrt{3}} \sin \sqrt{3}t$ .)

4. Calculeu la transformada de Laplace de la funció

$$f(t) = \begin{cases} e^{3t} & \text{si } t \geq 0, t \neq 5 \\ 1 & \text{si } t = 5 \end{cases}$$

Què podem dir de la unicitat de l'antitransformada de Laplace d'una funció?

5. \* Demostreu que  $\int_0^t \sin u \cos(t-u) du = \frac{1}{2}t \sin t$ .

[Indicació: feu servir el teorema de convolució].

6. \* Tenint en compte la definició de l'exponencial complexa:  $e^{i\theta} = \cos \theta + i \sin \theta$ , calculeu  $\mathcal{L}(e^{iat})$  per a  $a \in \mathbb{R}$  i comproveu que s'obté el mateix que si s'apliqués, formalment, la transformada de Laplace a una exponencial real.

7. Calculeu la transformada de Laplace de les funcions següents:

(a)  $f(t) = e^{2-t}\mathcal{U}(t-2)$  (Solució:  $\frac{e^{-2s}}{s+1}$ .)

(b)  $f(t) = e^t \cos^2 3t$  (Solució:  $\frac{1}{2} \left( \frac{1}{s-1} + \frac{s-1}{(s-1)^2+36} \right)$ .)

(c)  $f(t) = te^{-3t} \cos 3t$  (Solució:  $\frac{-9+(s+3)^2}{((s+3)^2+9)^2}$ .)

(d)  $f(t) = t \int_0^t \tau e^{-\tau} d\tau$  (Solució:  $\frac{1}{s(s+1)} \left( \frac{1}{s} + \frac{2}{s+1} \right)$ .)

(e)  $f(t) = e^{2t} * \sin t$  (Solució:  $\frac{1}{(s-2)(s^2+1)}$ .)

8. Calculeu una antitransformada de Laplace de les funcions següents:

(a)  $g(s) = \frac{2s+5}{s^2+6s+34}$  (Solució:  $e^{-3t} (2 \cos(5t) - \frac{1}{5} \sin(5t))$ .)

(b)  $g(s) = \frac{e^{-2s}}{s^2(s-1)}$  (Solució:  $(1-t+e^{t-2})\mathcal{U}(t-2)$ .)

9. Escriviu la funció

$$f(t) = \begin{cases} 0 & \text{si } 0 \leq t < \frac{3\pi}{2} \\ \sin t & \text{si } t \geq \frac{3\pi}{2} \end{cases}$$

en termes de "funcions esgraó unitàries" (això és, funcions del tipus  $\mathcal{U}(t-a)$ ) i calculeu la seva transformada de Laplace. (Solució:  $-\frac{se^{-\frac{3\pi s}{2}}}{s^2+1}$ .)

10. Feu el mateix que al problema anterior amb la funció  $f(t) = E[t]$  (part entera). (Solució:  $\frac{1}{s(e^s-1)}$ .)

11. Calculeu una antitransformada de Laplace de la funció  $g(s) = \ln \left( \frac{s^2+1}{s^2+4} \right)$  fent servir que  $\mathcal{L}(t^n f(t))(s) = (-1)^n \frac{d^n}{ds^n} \mathcal{L}(f(t))(s)$ . (Solució:  $-\frac{2}{t}(\cos(t) - \cos(2t))$ .)

12. \* Calculeu una antitransformada de Laplace de la funció  $g(s) = \frac{1}{(s+1)^2}$  de la forma següent:

- i) fent servir la transformada de Laplace d'una convolució.
- ii) pels teoremes de translació.

13. \* Calculeu la transformada de Laplace de la funció "ona triangular" tenint en compte que és periòdica. (Solució:  $-\frac{1}{1-e^{2s}} \left( \frac{1}{s^2} - 2\frac{e^{-s}(s+1)}{s^2} + \frac{e^{-2s}(2s+1)}{s^2} + \frac{2}{s} (e^{-s} - e^{-2s}) \right)$ .)

14. \*

i) Demostreu que si  $f$  és continua a trossos, d'ordre exponencial

i tal que existeix  $\lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{f(t)}{t}$ , aleshores  $\mathcal{L}\left(\frac{f(t)}{t}\right)(s) = \int_s^{+\infty} F(u)du$  on  $F(s) = \mathcal{L}(f(t))(s)$ .

ii) Calculeu la transformada de Laplace de la funció Sinus-integral:

$$f(t) = \int_0^t \frac{\sin u}{u} du := Si(t).$$

iii) Demostreu que  $\int_0^{+\infty} \frac{f(t)}{t} dt = \int_0^{+\infty} F(u)du$  si existeixen les integrals. Com a aplicació calculeu  $\int_0^{+\infty} \frac{\sin t}{t} dt$ .

15. \* Demostreu que  $\mathcal{L}\left(\int_0^t \left(\int_0^{t_1} f(u)du\right) dt_1\right)(s) = \frac{\mathcal{L}(f(t))(s)}{s^2}$ .

16. \* Calculeu  $\int_0^{+\infty} te^{-2t} \cos t dt$ .

17. Segui la funció

$$f(t) = \begin{cases} t, & 0 \leq t \leq 1 \\ 2t, & t > 1 \end{cases}$$

i) Calculeu  $\mathcal{L}(f(t))$ .

ii) Calculeu  $\mathcal{L}(f'(t))$ .

iii) Es compleix la fórmula  $\mathcal{L}(f'(t))(s) = s\mathcal{L}(f(t))(s) - f(0)$ ? Què falla?

18. Calculeu  $\mathcal{L}\left(\frac{e^{-2t}}{\sqrt{t}}\right)(s)$ . Per a quins valors de  $s$  existeix aquesta transformada?  
(Solució:  $\sqrt{\frac{\pi}{s+2}}$ , existeix per  $s > -2$ .)

19. \* Calculeu  $\mathcal{L}(tSi(t))$ .

20. \* Comproveu que  $\int_0^{+\infty} \frac{e^{-t} \sin t}{t} dt = \frac{\pi}{4}$ .

[Indicació: feu servir l'apartat 14 i)].

21. \* Si  $f$  és contínua a trossos i d'ordre exponencial, demostreu que:

$$\mathcal{L}\left(\int_a^t f(\tau) d\tau\right)(s) = \frac{\mathcal{L}(f(t))(s)}{s} + \frac{1}{s} \int_a^0 f(\tau) d\tau.$$

22. Calculeu  $\mathcal{L}(t^2 \mathcal{U}(t-2))$ . (Solució:  $e^{-2s} \left[\frac{2}{s^3} + \frac{4}{s^2} + \frac{4}{s}\right]$ .)

23. Feu servir la transformada de Laplace per resoldre els següents problemes de Cauchy:

- (a)  $y' + 2y = t$ ,  $y(0) = -1$   
 (b)  $y'' - 4y' + 4y = t^3$ ,  $y(0) = 1$ ,  $y'(0) = 0$   
 (c)  $y''' + 2y'' - y' - 2y = \sin 3t$ ,  $y(0) = 0$ ,  $y'(0) = 0$ ,  $y''(0) = 1$   
 (d)  $y'' - 5y' + 6y = \mathcal{U}(t - 1)$ ,  $y(0) = 0$ ,  $y'(0) = 1$

24. Resoleu l'equació diferencial amb condicions inicials:

$$y'' + 4y' + 13y = \delta(t - \pi) + \delta(t - 3\pi), \quad y(0) = 1, \quad y'(0) = 0$$

on  $\delta(t - t_0)$  és la delta de Dirac en el punt  $t_0$ .

25. \* Resoleu l'equació:

$$y'' + 2y' + 2y = \cos(t)\delta(t - 3\pi), \quad y(0) = 1, \quad y'(0) = -1.$$

26. Feu servir la transformada de Laplace per resoldre les equacions integrals següents:

(a)  $f(t) + 2 \int_0^t f(\tau) \cos(t - \tau) d\tau = 4e^{-t} + \sin t$  (Solució:  $4e^{-t} - 7te^{-t} + 4t^2e^{-t}$ .)

(b)  $t - 2f(t) = \int_0^t (e^\tau - e^{-\tau})f(t - \tau) d\tau$ . (Solució:  $\frac{1}{2}t - \frac{1}{12}t^3$ .)

27. \* Resoleu, fent servir la transformada de Laplace, el problema de Cauchy  $ty'' - y' = t^2$ ,  $y(0) = 0$ .

Noteu que, en aquest cas, no cal conèixer  $y'(0)$ .

28. \* Considereu l'equació integro-diferencial

$$y'(x) + \int_0^x y(x - t)e^{-2t} dt = 0, \quad y(0) = 1.$$

(a) Derivant en ambdós membres, deduiu l'equació diferencial ordinària de segon ordre que verifica la seva solució. Preciseu-ne igualment les condicions inicials que la determinen.

(b) Alternativament, apliqueu directament la transformada de Laplace a l'equació inicial.

29. (a) Trobeu la sèrie de Fourier de la funció  $f(x) = x + \pi$  a l'interval

$$-\pi < x < \pi. \quad (\text{Solució: } a_0 = 2\pi, \quad a_n = 0, \quad b_n = \frac{2}{n}(-1)^{n+1}).$$

(b) Useu a) per demostrar que

$$\frac{\pi}{4} = 1 - \frac{1}{3} + \frac{1}{5} - \frac{1}{7} + \dots$$

30. \*

(a) Trobeu la sèrie de Fourier de

$$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{per } -\pi < x < 0 \\ x^2 & \text{per } 0 \leq x < \pi \end{cases}$$

(Solució:  $a_0 = \frac{\pi^2}{3}$ ,  $a_n = \frac{2}{n^2}(-1)^n$ ,  $b_{2n} = -\frac{\pi}{2n}$ ,  $b_{2n+1} = \frac{\pi}{2n+1} + \frac{4}{\pi(2n+1)^2}$ .)

(b) Useu a) per demostrar que

$$\frac{\pi^2}{6} = 1 + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2} + \frac{1}{4^2} + \dots \quad \text{i que} \quad \frac{\pi^2}{12} = 1 - \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2} - \frac{1}{4^2} + \dots$$

(c) Useu b) per trobar una sèrie numèrica tal que la seva suma sigui  $\pi^2/8$ .

31. Trobeu la sèrie de Fourier de

$$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{si } -\pi < x < 0 \\ x & \text{si } 0 \leq x < \pi \end{cases}$$

a l'interval  $-\pi < x < \pi$ . (Solució:  $a_0 = \frac{\pi}{2}$ ,  $a_n = \frac{(-1)^n - 1}{\pi n^2}$ ,  $b_n = \frac{(-1)^n}{n}$ .)

Quan val  $f$  a  $x = \frac{7\pi}{2}$ ? I quan a  $x = 401\pi$ ? (Solució:  $f(\frac{7\pi}{2}) = 0$ ,  $f(401\pi) = \frac{\pi}{2}$ .)

32. \* Trobeu, si és que existeix, una sèrie de Fourier que convergeix cap a  $|\sin x|$  per a tot  $x \in \mathbf{R}$ . (Solució:  $a_0 = \frac{4}{\pi}$ ,  $a_{2n} = -\frac{2}{4n^2-1}$ ,  $a_{2n+1} = 0$ ,  $b_n = 0$ .)

33. Trobeu la sèrie de Fourier de la funció

$$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{si } \frac{\pi}{2} \leq |x| \leq \pi \\ \cos x & \text{si } |x| < \frac{\pi}{2}. \end{cases}$$

34. \* Sigui  $f(x)$  continua a  $(-L, L)$  i siguin  $a_n$  i  $b_n$  els seus coeficients de Fourier.

(a) Proveu que si  $S_M(x) = \frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^M \left( a_n \cos \frac{n\pi}{L}x + b_n \sin \frac{n\pi}{L}x \right)$ , aleshores

$$\int_{-L}^L f(x)S_M(x)dx = L \left( \frac{a_0^2}{2} + \sum_{n=1}^M (a_n^2 + b_n^2) \right).$$

(b) Proveu que  $\int_{-L}^L S_M^2(x)dx = L \left( \frac{a_0^2}{2} + \sum_{n=1}^M (a_n^2 + b_n^2) \right)$ .

(c) Proveu que  $2 \int_{-L}^L f(x)S_M(x)dx - \int_{-L}^L S_M^2(x)dx \leq \int_{-L}^L (f(x))^2 dx$

(d) Fent servir els apartats anteriors proveu la anomenada "desigualtat de Bessel":

$$\frac{a_0^2}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n^2 + b_n^2) \leq \frac{1}{L} \int_{-L}^L (f(x))^2 dx.$$

35. Desenvolueu la funció

$$f(x) = \begin{cases} x+1 & \text{per } -1 < x < 0 \\ x-1 & \text{per } 0 \leq x < 1 \end{cases}$$

en sèrie de sinus o cosinus, segons convingui. (Solució:  $a_n = 0$ ,  $b_n = -\frac{2}{n\pi}$ ).

36. Desenvolueu la funció

$$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{per } 0 < x < 1/2 \\ 1 & \text{per } 1/2 \leq x < 1 \end{cases}$$

en sèrie de cosinus en mig interval i en sèrie de sinus en mig interval.

37. Desenvolueu la funció  $f(x) = x^2$ ,  $0 < x < L$

(a) en sèrie de cosinus. (Solució:  $\frac{L^2}{3} + \sum (-1)^n \frac{4L^2}{n^2\pi^3} \cos(\frac{n\pi x}{L})$ ).

(b) en sèrie de sinus. (Solució:  $\sum \left( \frac{4L^2}{n^2\pi^3} ((-1)^n - 1) - (-1)^n \frac{2L^2}{n\pi} \right) \sin(\frac{n\pi x}{L})$ ).

(c) en sèrie de Fourier. (Solució:  $\frac{L^2}{3} + \sum \frac{L^3}{n\pi^2} \cos(\frac{2n\pi x}{L}) - \sum \frac{L^2}{n\pi} \sin(\frac{2n\pi x}{L})$ ).

38. \* (a) Trobeu la forma general de la sèrie de Fourier en cosinus i de la sèrie de Fourier en sinus a  $[0, C]$  per a funcions que compleixen la relació  $f(C-x) = f(x)$ .

(b) Mateixa pregunta per  $f(C-x) = -f(x)$ .

39. Desenvolueu la funció  $\cos xz$  en sèrie de Fourier en l'interval  $[-\pi, \pi]$ , on  $z$  és un paràmetre real. (Solució:  $a_n = \frac{2z}{\pi(n^2-z^2)} (-1)^{n+1} \sin 2z$ ,  $b_n = 0$ ).

Proveu les igualtats

$$\frac{1}{\sin \pi z} = \frac{2z}{\pi} \left( \frac{1}{2z^2} + \sum_{k=1}^{+\infty} \frac{(-1)^{k+1}}{k^2 - z^2} \right)$$

$$\cotg \pi z = \frac{1}{\pi} \left( \frac{1}{z} - \sum_{k=1}^{\infty} \frac{2z}{k^2 - z^2} \right)$$

i deduiu que

$$\pi = 2 + \sum_{k=1}^{\infty} \frac{4(-1)^{k+1}}{4k^2 - 1}$$

$$\pi = 4 - \sum_{k=1}^{\infty} \frac{8}{16k^2 - 1}$$

## Taula de $\mathcal{L}$ -transformades

<b>Definició</b>	
$f(t), t > 0$	$F(s) = \int_0^{+\infty} e^{-st} f(t) dt$
<b>Propietats</b>	
$f_1(t) + f_2(t)$	$F_1(s) + F_2(s)$
$\lambda f(t)$	$\lambda F(s)$
$f(at), a > 0$	$(1/a)F(s/a)$
$e^{-at} f(t)$	$F(s + a)$
$f(t - a)\mathcal{U}(t - a), a > 0$	$e^{-as}F(s)$
$D^N f(t)$	$s^N F(s) - s^{N-1}f(0) - s^{N-2}f'(0) - \dots - D^{N-1}f(0)$
$t^N f(t)$	$(-1)^N D^N F(s)$
$\int_0^t f(\tau) d\tau$	$F(s)/s$
$f(t)/t$	$\int_s^{+\infty} F(\sigma) d\sigma$
$f_1(t) * f_2(t) = \int_0^t f_1(\tau) f_2(t - \tau) d\tau$	$F_1(s)F_2(s)$
$f(t + T) = f(t)$	$F(s) = 1/(1 - e^{-sT}) \int_0^T e^{-st} f(t) dt$
$\lim_{0+} f(t) = \lim_{+\infty} sF(s); \lim_{+\infty} f(t) = \lim_{0+} sF(s)$	
<b>Exemples</b>	
$\delta(t)$	1
$\delta(t - a)$	$e^{-as}$
1	$1/s$
$e^{at}$	$1/(s - a)$
$t^N$	$N!/s^{N+1}$
$t^\alpha$	$\Gamma(\alpha + 1)/s^{\alpha+1}$
$\sin bt$	$b/(s^2 + b^2)$
$\cos bt$	$s/(s^2 + b^2)$
$\sinh bt$	$b/(s^2 - b^2)$
$\cosh bt$	$s/(s^2 - b^2)$
$(\sin bt - bt \cos bt)/(2b^3)$	$1/(s^2 + b^2)^2$
$(bt \cosh bt - \sinh bt)/(2b^3)$	$1/(s^2 - b^2)^2$
$(\sin bt)/t$	$\arctan(b/s)$
$\ln t$	$(\Gamma'(1) - \ln s)/s$

## Transformada de Laplace i sèries de Fourier

1. Calculeu la transformada de Laplace de les funcions següents:

$$a) f(t) = \begin{cases} 2t+1, & \text{si } 0 < t < 1 \\ 0, & \text{si } t \geq 1. \end{cases}$$

$$b) f(t) = t \sin t$$

$$c) f(t) = (2t-1)^3$$

$$d) f(t) = \cos^2 t$$

$$e) f(t) = \sin t \sin(2t)$$

$$f) f(t) = e^t \sin ht$$

Solució.

$$a) f(t) = \begin{cases} 2t+1, & \text{si } 0 < t < 1 \\ 0, & \text{si } t \geq 1 \end{cases}$$

$$\mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \int_0^{+\infty} e^{-st} f(t) dt = \int_0^1 e^{-st} (2t+1) dt + \int_1^{+\infty} e^{-st} \cdot 0 dt$$

integrant per parts

$$= -\frac{e^{-st}}{s} \Big|_{t=0}^{t=1} + \int_0^1 -\frac{2t}{s} d(e^{-st}) = \frac{1}{s} - \frac{e^{-s}}{s} + \left[ -\frac{2t}{s} e^{-st} \right]_{t=0}^{t=1} + \frac{2}{s} \int_0^1 e^{-st} dt$$

$$= \frac{1}{s} - 3\frac{e^{-s}}{s} - 2 \left[ e^{-st} \right]_{t=0}^{t=1} = \frac{1}{s} - \frac{3}{s} e^{-s} + \frac{2}{s^2} - 2\frac{e^{-s}}{s^2} = \frac{2}{s^2} (-e^{-s}(s+1)+1) + \frac{1}{s} (1-e^{-s}), s > 0$$

Alternativament:  $f(t) = (1 - \mathcal{U}(t-1)) \cdot (2(t-1)+3)$  i llavors,

$$\mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \mathcal{L}\{2t+1\}(s) + \mathcal{L}\{(2(t-1)+3) \cdot \mathcal{U}(t-1)\}(s)$$

$$= \mathcal{L}\{2t+1\}(s) + e^{-s} \mathcal{L}\{2t+3\}(s) = \frac{2}{s^2} + \frac{1}{s} - e^{-s} \left( \frac{2}{s^2} + \frac{3}{s} \right)$$

$$= \frac{2}{s^2} (-e^{-s}(s+1)+1) + \frac{1}{s} (1-e^{-s}), s > 0$$

$$b) f(t) = t \sin t,$$

$$F(s) = \mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \mathcal{L}\{t \sin t\}(s) = -\frac{d}{ds} \mathcal{L}\{\sin t\}(s) = -\frac{d}{ds} \left( \frac{1}{s^2+1} \right) = \boxed{\frac{2s}{(s^2+1)^2}, s > 0}$$

$$c) f(t) = (2t-1)^3,$$

$$F(s) = \mathcal{L}\{(2t-1)^3\}(s) = \mathcal{L}\{4t^3 - 12t^2 + 6t - 1\}(s) = 48 \mathcal{L}\{t^3\}(s) - 12 \mathcal{L}\{t^2\}(s) + 6 \mathcal{L}\{t\}(s) - \mathcal{L}\{1\}(s) = \frac{48}{s^4} - \frac{24}{s^3} + \frac{6}{s^2} - \frac{1}{s}$$

$$d) f(t) = \cos^2 t = \frac{1 + \cos(2t)}{2}$$

$$\mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \mathcal{L}\{\cos^2 t\}(s) = \mathcal{L}\left\{\frac{1 + \cos(2t)}{2}\right\}(s) = \frac{1}{2s} + \frac{s}{2(s^2+4)} = \boxed{\frac{s^2+2}{s(s^2+4)}, s > 0}$$

$$e) f(t) = \sin t \sin(2t) = \frac{1}{2} (\cos(2t-t) - \cos(2t+t)) = \frac{1}{2} \cos t - \frac{1}{2} \cos(3t)$$

$$\mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \mathcal{L}\{\sin t \sin(2t)\}(s) = \frac{1}{2} \mathcal{L}\{\cos t\}(s) - \frac{1}{2} \mathcal{L}\{\cos(3t)\}(s) = \frac{s/2}{s^2+1} - \frac{s/2}{s^2+9}, s > 0$$

$$f) f(t) = e^t \sinh t$$

$$\mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \mathcal{L}\{e^t \sinh t\}(s) = \mathcal{L}\{\sinh t\}(s-1) = \frac{1}{(s-1)^2-1} = \boxed{\frac{1}{s(s-2)}, s > 2}$$

2. (i) Demostren que existeix la transformada de Laplace  $\mathcal{L}\{f(t)\}(s)$ ,  $s > 0$ , de la funció  $f(t) = t^\alpha \Leftrightarrow \alpha > -1$

(ii) Demostren que si  $\alpha > -1$  aleshores  $\mathcal{L}\{t^\alpha\}(s) = \frac{\Gamma(\alpha+1)}{s^{\alpha+1}}$ , on  $\Gamma(x) = \int_0^{+\infty} t^{x-1} e^{-t} dt$ ,  $x > 0$ , és la funció d'Euler.

(iii) Què podem dir de la funció  $f(t) = 1/t^2$ ?

(iv) Mateixa pregunta per a la funció  $f(t) = t^{-1/2}$

Solució.

$$(i) \int_0^{+\infty} t^\alpha e^{-st} dt = \int_0^1 t^\alpha e^{-st} dt + \int_1^{+\infty} t^\alpha e^{-st} dt = I_1 + I_2, \text{ on } I_1 = \int_0^1 t^\alpha e^{-st} dt, I_2 = \int_1^{+\infty} t^\alpha e^{-st} dt.$$

L'integrand  $t^\alpha e^{-st}$  de  $I_1$  i de  $I_2$  són funcions no negatives (per tant funcions de signe constant), per tant, podem fer servir el criteri de comparació per quocient:

$$I_1: \lim_{0^+} t^{-\alpha} t^\alpha e^{-st} = 0 \quad \forall s, \forall \alpha; \text{ llavors } \int_0^1 t^\alpha e^{-st} dt \sim \int_0^1 t^\alpha dt \quad \forall s \in \mathbb{R}$$

i com que  $\int_0^1 t^\alpha dt$  conv.  $\Leftrightarrow \alpha > -1$ , tenim que  $I_1 = \int_1^{+\infty} t^\alpha e^{-st} dt$  és convergent  $\forall s \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \alpha > -1$ .

$$I_2: \lim_{t \rightarrow +\infty} t^2 t^\alpha e^{-st} = \lim_{t \rightarrow +\infty} t^{\alpha+2} e^{-st} = 0 \quad \forall \alpha \in \mathbb{R}, \forall s > 0.$$

Aleshores, com que  $\int_1^{+\infty} \frac{dt}{t^2}$  és convergent,  $\int_1^{+\infty} t^\alpha e^{-st} dt$  també és convergent  $\forall \alpha \in \mathbb{R}$  i  $\forall s > 0$ .

En conclusió  $I = \int_0^{+\infty} t^\alpha e^{-st} dt, s > 0$  és convergent  $\Leftrightarrow \alpha > -1$

$$(ii) \mathcal{L}\{t^\alpha\}(s) = \int_0^{+\infty} t^\alpha e^{-st} dt = \begin{cases} \text{Considerem el canvi } t = \varphi(u) = \frac{u}{s}, \text{ per } u > 0, s > 0. \\ \text{Notem que llavors } \varphi \text{ és monòtona creixent per a qualsevol} \\ s > 0 \text{ fixada.} \\ dt = \varphi'(u) du = \frac{du}{s}, \\ t=0 \Rightarrow u=0 \\ t \rightarrow +\infty \Rightarrow u \rightarrow +\infty \text{ (} s > 0 \text{)} \end{cases}$$

$$= \int_0^{+\infty} \frac{u^\alpha}{s^\alpha} e^{-u} \frac{du}{s} = \frac{1}{s^{\alpha+1}} \int_0^{+\infty} u^{(\alpha+1)-1} e^{-u} du = \frac{\Gamma(\alpha+1)}{s^{\alpha+1}}.$$

$\alpha > -1$   
 $\Leftrightarrow \alpha+1 > 0$   
 Llavors  $x = \alpha+1 > 0$   
 i  $\int_0^{+\infty} u^{(\alpha+1)-1} e^{-u} du = \Gamma(\alpha+1)$

Remarca: notem que, per  $\alpha = n \in \mathbb{N} \cup \{0\} = \{0, 1, 2, \dots\}$ , llavors,  $\mathcal{L}\{t^n\}(s) = \frac{\Gamma(n+1)}{s^{n+1}} = \frac{n!}{s^{n+1}}$ .

(iii) La transformada de Laplace de  $f(t) = t^{-2}$  no està definida, ja que la integral  $\int_0^{+\infty} t^{-2} e^{-st} dt, s > 0$  és divergent ( $\alpha = -2 < -1$ ).

(iv)  $f(t) = t^{-1/2}$ . Aquí  $\alpha = -1/2$  i llavors:  $\mathcal{L}\{t^{-1/2}\}(s) = \frac{\Gamma(-1/2+1)}{s^{-1/2+1}} = \sqrt{\frac{\pi}{s}}, s > 0$ .

(recordem que  $\Gamma(1/2) = \sqrt{\pi}$ ).

3. Calculeu l'antitransformada de Laplace de les funcions següents

a.  $G(s) = \frac{(s+2)^2}{s^3}$       c.  $G(s) = \frac{s+1}{(s^2-4s)(s+5)}$

b.  $G(s) = \frac{1}{5s-2}$       d.  $G(s) = \frac{1}{s^2-9}$

Solució.

$$a. \quad (s) = \frac{(s+2)^2}{s^3} = \frac{s^2+4s+4}{s^3} = \frac{1}{s} + \frac{4}{s^2} + \frac{4}{s^3} = \mathcal{L}\{1\}(s) + 4\mathcal{L}\{t\}(s) + \frac{4}{2!}\mathcal{L}\{t^2\}(s)$$

$$\text{Aleshores: } g(t) = \mathcal{L}^{-1}\{G(s)\}(t) = 1 + 4t + 2t^2.$$

$$b. \quad G(s) = \frac{1}{5s-2} = \frac{1/5}{s-2/5} = \frac{1}{5}\mathcal{L}\{e^{2/5t}\}(s) = \frac{1}{5}e^{2/5t}.$$

$$c. \quad G(s) = \frac{s+1}{(s^2-4s)(s+5)} = \frac{s+1}{s(s-4)(s+5)} = \frac{A}{s} + \frac{B}{s-4} + \frac{C}{s+5} \stackrel{(*)}{=} -\frac{1/20}{s} + \frac{5/36}{s-4} - \frac{4/45}{s+5}$$

$$= -\frac{1}{20}\mathcal{L}\{1\}(s) + \frac{5}{36}\mathcal{L}\{e^{4t}\}(s) - \frac{4}{45}\mathcal{L}\{e^{-5t}\}(s)$$

$$(*) \quad A(s-4)(s+5) + Bs(s+5) + Cs(s-4) = s+1 \quad \forall s$$

$$s=4: 36B=5 \Rightarrow B=5/36$$

$$s=-5: 45C=-4 \Rightarrow C=-4/45$$

$$s=0: -20A=1 \Rightarrow A=-1/20$$

$$\text{Aleshores: } g(t) = \mathcal{L}^{-1}\{G(s)\}(t) = -\frac{1}{20}\mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{1}{s}\right\}(t) + \frac{5}{36}\mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{1}{s-4}\right\}(t) - \frac{4}{45}\mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{1}{s+5}\right\}(t)$$

$$= -\frac{1}{20} + \frac{5}{36}e^{4t} - \frac{4}{45}e^{-5t}.$$

$$d. \quad G(s) = \frac{1}{s^4-9} = \frac{1}{(s^2+3)(s^2-3)} = \frac{As+B}{s^2+3} + \frac{C}{s-\sqrt{3}} + \frac{D}{s+\sqrt{3}}$$

$$\stackrel{(*)}{=} \frac{-1/6}{s^2+3} + \frac{\sqrt{3}/36}{s-\sqrt{3}} - \frac{\sqrt{3}/36}{s+\sqrt{3}} = -\frac{\sqrt{3}}{18}\mathcal{L}\{\sin(\sqrt{3}t)\}(s) + \frac{\sqrt{3}}{36}\mathcal{L}\{e^{\sqrt{3}t}\}(s)$$

$$(*) \quad (As+B)(s^2-3) + C(s+\sqrt{3})(s^2+3) + D(s-\sqrt{3})(s^2+3) = 1 \quad \forall s \quad -\frac{\sqrt{3}}{36}\mathcal{L}\{e^{-\sqrt{3}t}\}(s)$$

$$s=\sqrt{3}: 12\sqrt{3}C=1 \Rightarrow C=\sqrt{3}/36.$$

$$s=-\sqrt{3}: -12\sqrt{3}D=1 \Rightarrow D=-\sqrt{3}/36.$$

$$s=0: -3B+3\sqrt{3}C-3\sqrt{3}D = -3B + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = -3B + \frac{1}{2} = 1 \Leftrightarrow B = -\frac{1}{6}.$$

$$s=2: (2A+B) + 7(2+\sqrt{3})\frac{\sqrt{3}}{36} - 7(2-\sqrt{3})\frac{\sqrt{3}}{36} = 2A - \frac{1}{6} + \frac{21}{36} + \frac{21}{36} = 2A + 1 = 1 \Rightarrow A=0.$$

Aleshores:

$$g(t) = \mathcal{L}^{-1}\{G(s)\}(t) = -\frac{\sqrt{3}}{18}\sin(\sqrt{3}t) + \frac{\sqrt{3}}{18} \cdot \frac{e^{\sqrt{3}t} - e^{-\sqrt{3}t}}{2}$$

$$= -\frac{\sqrt{3}}{18}\sin(\sqrt{3}t) + \frac{\sqrt{3}}{18}\sinh(\sqrt{3}t)$$

4. Calculeu la transformada de Laplace de la funció

$$f(t) = \begin{cases} e^{3t}, & \text{si } t \geq 0, t \neq 5 \\ 1, & \text{si } t = 5. \end{cases}$$

Què podem dir de la unicitat de l'antitransformada de Laplace d'una funció?

$$\begin{aligned} \text{Solució. } \mathcal{L}\{f(t)\}(s) &= \int_0^{+\infty} e^{3t} e^{-st} dt = \int_0^{5-\delta} e^{-(s-3)t} dt + \int_{5-\delta}^{5+\delta} e^{-(s-3)t} dt + \int_{5+\delta}^{+\infty} e^{-(s-3)t} dt \\ &= \int_0^{+\infty} e^{-(s-3)t} dt - \int_{5-\delta}^{5+\delta} e^{-(s-3)t} dt = \mathcal{L}\{e^{3t}\}(s) - \int_{5-\delta}^{5+\delta} e^{-(s-3)t} dt \\ &= \frac{1}{s-3} - \int_{5-\delta}^{5+\delta} e^{-(s-3)t} dt, \quad s > 3; \quad \forall 0 < \delta < 5. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Però: } \int_{5-\delta}^{5+\delta} e^{-(s-3)t} dt &\leq 2\delta \quad \forall s > 3, \forall t > 0 \text{ i } \forall 0 < \delta < 5 \\ &\quad \frac{e^{-(s-3)t}}{e^{-(s-3)t}} < 1 \\ &\quad \forall s > 3 \\ &\quad \forall t > 0 \end{aligned}$$

$$\text{Aleshores } \mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \mathcal{L}\{e^{3t}\}(s) = \frac{1}{s-3}, \quad s > 3.$$

Per tant, veiem que la transformada de Laplace no és única. En particular, dues funcions que difereixen en un nombre finit (o infinit numerable, o conjunts encara més generals) tenen la mateixa transformada de Laplace.  $\square$

5. Demostreu que  $\int_0^t \sin u \cos(t-u) du = \frac{1}{2} \sin t$

Solució.

Si  $F_1(s) = \mathcal{L}\{f_1(t)\}(s)$  i  $F_2(s) = \mathcal{L}\{f_2(t)\}(s)$  existeixen, llavors la transformada de Laplace del seu producte de convolució,  $(f_1 * f_2)(t) = \int_0^t f_1(u) f_2(t-u) du$ ,

$$\mathcal{L}\{(f_1 * f_2)(t)\}(s) = \mathcal{L}\{f_1(t)\}(s) \cdot \mathcal{L}\{f_2(t)\}(s)$$

En aquest cas,

$$\begin{aligned} \int_0^t \sin u \cos(t-u) du &= \mathcal{L}^{-1}\left\{\mathcal{L}\{(\sin * \cos)(t)\}(s)\right\}(t) = \mathcal{L}^{-1}\left\{\mathcal{L}\{\sin t\}(s) \cdot \mathcal{L}\{\cos t\}(s)\right\}(t) \\ &= \mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{s}{(s^2+1)^2}\right\}(t) = \mathcal{L}^{-1}\left\{-\frac{d}{ds}\left(\frac{1/2}{s^2+1}\right)\right\}(t) = \mathcal{L}^{-1}\left\{-\frac{d}{ds}\mathcal{L}\left\{\frac{\sin t}{2}\right\}(s)\right\}(t) = \end{aligned}$$

$$= \mathcal{L}^{-1} \left\{ \mathcal{L} \left\{ \frac{t}{2} \sin t \right\} (s) \right\} (t) = \boxed{\frac{t}{2} \sin t}$$

6. Tenint en compte la definició d'exponencial complexa:  $e^{i\theta} = \cos \theta + i \sin \theta$ , calculeu  $\mathcal{L} \{ e^{iat} \} (s)$  per a  $a \in \mathbb{R}$  i comproveu que s'obté el mateix que si s'apliqués, formalment, la transformada de Laplace a una exponencial real.

Solució.

$$\mathcal{L} \{ e^{iat} \} (s) = \mathcal{L} \{ \cos(at) \} (s) + i \mathcal{L} \{ \sin(at) \} (s) = \frac{s}{s^2 + a^2} + i \frac{a}{s^2 + a^2}, \quad s > 0.$$

mentre que si transformem  $e^{iat}$  com si fos una exponencial real,

$$\begin{aligned} \mathcal{L} \{ e^{iat} \} (s) &= \int_0^{+\infty} e^{iat} e^{-st} dt = \int_0^{+\infty} e^{-(s-ia)t} dt = \lim_{A \rightarrow +\infty} \int_0^A e^{-(s-ia)t} dt = \\ &= \lim_{A \rightarrow +\infty} \left[ -\frac{e^{-(s-ia)t}}{s-ia} \right]_{t=0}^{t=A} = \frac{1}{s-ia} - \lim_{A \rightarrow +\infty} \frac{e^{-(s-ia)A}}{s-ia} = \begin{cases} \frac{1}{s-ia}, & s > 0 \\ \text{indefinida}, & s \leq 0 \end{cases} \end{aligned}$$

llavors:

$$\mathcal{L} \{ e^{iat} \} (s) = \frac{1}{s-ia} \cdot \frac{s+ia}{s+ia} = \frac{s+ia}{s^2+a^2} = \frac{s}{s^2+a^2} + i \frac{a}{s^2+a^2}, \quad s > 0$$

7. Calculeu la transformada de Laplace de les funcions següents:

a.  $f(t) = e^{2-t} u(t-2)$

b.  $f(t) = e^t \cos^2 3t$

c.  $f(t) = t e^{-3t} \cos(3t)$

d.  $f(t) = t \int_0^t \tau e^{-\tau} d\tau$

e.  $f(t) = e^{2t} * \sin t$

Solució.

$$\begin{aligned} \text{a. } \mathcal{L} \{ f(t) \} (s) &= \mathcal{L} \{ e^{2-t} u(t-2) \} (s) = \mathcal{L} \{ e^{-(t-2)} u(t-2) \} (s) = e^{-2s} \mathcal{L} \{ e^{-t} \} (s) \\ &= \boxed{\frac{e^{-2s}}{s+1}, \quad s > -1}. \end{aligned}$$

Nota. Recordem que:  $\mathcal{L} \{ f(t-a) u(t-a) \} (s) = e^{-as} \mathcal{L} \{ f(t) \} (s), \quad a > 0$

En efecte:

$$\begin{aligned} \mathcal{L}\{f(t-a)U(t-a)\}(s) &= \int_0^{+\infty} e^{-st} f(t-a)U(t-a) dt = \int_0^{+\infty} e^{-as} e^{-(t-a)s} f(t-a)U(t-a) dt \\ &= e^{-as} \int_0^{+\infty} e^{-(t-a)s} f(t-a)U(t-a) dt = e^{-as} \int_a^{+\infty} e^{-(t-a)s} f(t-a) dt = \begin{cases} \text{c.v.} \\ u=t-a \\ du=dt \\ t=a \Rightarrow u=0 \\ t \rightarrow +\infty \Rightarrow u \rightarrow +\infty \end{cases} \\ &= e^{-as} \int_0^{+\infty} e^{-st} f(t) dt = e^{-as} \mathcal{L}\{f(t)\}(s) \end{aligned}$$

b.  $f(t) = e^t \cos^2(3t) = e^t \frac{1 + \cos(6t)}{2}$

$$\begin{aligned} \mathcal{L}\{f(t)\}(s) &= \mathcal{L}\left\{e^t \cos^2(3t)\right\}(s) = \mathcal{L}\left\{e^t \frac{1 + \cos(6t)}{2}\right\}(s) = \mathcal{L}\left\{\frac{1 + \cos(6t)}{2}\right\}(s-1) \\ &= \frac{1/2}{s-1} + \frac{s-1}{2((s-1)^2 + 36)} = \frac{1}{2} \left( \frac{1}{s-1} + \frac{s-1}{(s-1)^2 + 36} \right), \quad s > 1 \end{aligned}$$

On hem fet servir que:

$$\mathcal{L}\{e^{at} f(t)\}(s) = \int_0^{+\infty} e^{-st} e^{at} f(t) dt = \int_0^{+\infty} e^{-(s-a)t} f(t) dt = \mathcal{L}\{f(t)\}(s-a), \quad s > a+c,$$

on suposem que  $f(t)$  és d'ordre exponencial, ie, que existeixen  $M, t_0, c > 0$  t.q.:

$$|f(t)| \leq M e^{ct} \quad \forall t \geq t_0.$$

c.  $f(t) = t e^{-3t} \cos(3t)$

$$\begin{aligned} \mathcal{L}\{f(t)\}(s) &= \mathcal{L}\{t e^{-3t} \cos(3t)\}(s) = \mathcal{L}\{t \cos(3t)\}(s+3) = -\frac{d}{dr} \Big|_{r=s+3} \mathcal{L}\{\cos(3t)\}(r) \\ &= -\frac{d}{dr} \left( \frac{r}{r^2+9} \right) \Big|_{r=s+3} = -\frac{r^2+9 - zr^2}{(r^2+9)^2} \Big|_{r=s+3} = \frac{(s+3)^2 - 9}{((s+3)^2 + 9)^2} = \frac{s^2 + 6s}{(s^2 + 6s + 18)^2} \end{aligned}$$

d.  $f(t) = t \int_0^t \tau e^{-\tau} d\tau$

$$\begin{aligned} \mathcal{L}\{f(t)\}(s) &= \mathcal{L}\left\{t \int_0^t \tau e^{-\tau} d\tau\right\}(s) = -\frac{d}{ds} \mathcal{L}\left\{\int_0^t \tau e^{-\tau} d\tau\right\}(s) = -\frac{d}{ds} \frac{\mathcal{L}\{te^{-t}\}(s)}{s} \\ &= \frac{d}{ds} \left( \frac{1}{s} \frac{d}{ds} \mathcal{L}\{e^{-t}\}(s) \right) = \frac{d}{ds} \left( \frac{1}{s} \frac{d}{ds} \left( \frac{1}{s+1} \right) \right) = -\frac{d}{ds} \left( \frac{1}{s(s+1)^2} \right) \\ &= \frac{(s+1)^2 + 2s(s+1)}{s^2(s+1)^4} = \frac{1}{s^2(s+1)^2} + \frac{2}{s(s+1)^3} = \frac{1}{s(s+1)^2} \left( \frac{1}{s} + \frac{2}{s+1} \right) = \boxed{\frac{3s+1}{s^2(s+1)^3}} \end{aligned}$$

$$e) f(t) = e^{2t} * \sin t = (\exp(2 \cdot) * \sin)(t) = \int_0^t e^{2u} \sin(t-u) du,$$

$$\mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \mathcal{L}\{(\exp(2 \cdot) * \sin)(t)\}(s) = \mathcal{L}\{e^{2t}\}(s) \cdot \mathcal{L}\{\sin t\}(s) = \boxed{\frac{1}{(s-2)(s^2+1)}, s > 2}$$

8. Calculeu l'antitransformada de Laplace de les funcions següents

$$a. G(s) = \frac{2s+5}{s^2+6s+34}$$

$$b. G(s) = \frac{e^{-2s}}{s^2(s-1)}$$

Solució

$$a. G(s) = \frac{2s+5}{s^2+6s+34} = \frac{2(s+3)-1}{(s+3)^2+5^2} = 2 \frac{s+3}{(s+3)^2+5^2} - \frac{1}{5} \frac{5}{(s+3)^2+5^2}$$

$$= 2 \mathcal{L}\left\{\cos(5t)\right\}_{(s+3)} - \frac{1}{5} \mathcal{L}\left\{\sin(5t)\right\}_{(s+3)}$$

$$= 2 \mathcal{L}\left\{e^{-3t} \cos(5t)\right\}(s) - \frac{1}{5} \mathcal{L}\left\{e^{-3t} \sin(5t)\right\}(s)$$

Aleshores:

$$g(t) = \mathcal{L}^{-1}\{G(s)\}(t) = \left(2 \cos(5t) - \frac{1}{5} \sin(5t)\right) e^{-3t}$$

$$b. G(s) = \frac{e^{-2s}}{s^2(s-1)} = e^{-2s} \left( \frac{A}{s^2} + \frac{B}{s} + \frac{C}{s-1} \right) \stackrel{(*)}{=} e^{-2s} \left( -\frac{1}{s^2} - \frac{1}{s} + \frac{1}{s-1} \right) = \textcircled{*}$$

$$(*) A(s-1) + Bs(s-1) + Cs^2 = 1;$$

$$s=1: C=1$$

$$s=0: -A=1 \Leftrightarrow A=-1$$

$$s=2: A+2B+4C = -1+2B+4=1 \Leftrightarrow 2B=-2 \Leftrightarrow B=-1$$

$$\textcircled{*} = -e^{-2s} \mathcal{L}\{t\}(s) - e^{-2s} \mathcal{L}\{1\}(s) + e^{-2s} \mathcal{L}\{e^t\}(s)$$

$$= -\mathcal{L}\{(t-2)u(t-2)\}(s) - \mathcal{L}\{u(t-2)\}(s) + \mathcal{L}\{e^{t-2}u(t-2)\}(s)$$

Aleshores:

$$g(t) = \mathcal{L}^{-1}\{G(s)\}(t) = -(t-2)u(t-2) - u(t-2) + e^{t-2}u(t-2)$$

$$= \boxed{(1-t+e^{t-2})u(t-2)} \quad \square$$

9. Escriu la funció

$$f(t) = \begin{cases} 0, & \text{si } 0 \leq t < \frac{3\pi}{2} \\ \sin t, & \text{si } t \geq \frac{3\pi}{2} \end{cases}$$

en termes de "funcions esgraió unitàries" (això és, funcions del tipus  $\mathcal{U}(t-\cdot)$ ) i cal culen la seva transformada de Laplace.

Solució

$$f(t) = \mathcal{U}\left(t - \frac{3\pi}{2}\right) \cdot \sin t = \mathcal{U}\left(t - \frac{3\pi}{2}\right) \sin\left(t - \frac{3\pi}{2} + \frac{3\pi}{2}\right) = \mathcal{U}\left(t - \frac{3\pi}{2}\right) \cdot \left(\sin\left(t - \frac{3\pi}{2}\right) \overset{=0}{\cos\left(\frac{3\pi}{2}\right)} + \cos\left(t - \frac{3\pi}{2}\right) \underset{1}{\sin\left(\frac{3\pi}{2}\right)}\right) = -\cos\left(t - \frac{3\pi}{2}\right) \mathcal{U}\left(t - \frac{3\pi}{2}\right)$$

llavors:

$$F(s) = \mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \mathcal{L}\left\{-\cos\left(t - \frac{3\pi}{2}\right) \cdot \mathcal{U}\left(t - \frac{3\pi}{2}\right)\right\}(s) = -e^{-\frac{3\pi}{2}s} \mathcal{L}\{\cos t\}(s) = \boxed{-\frac{se^{-\frac{3\pi}{2}s}}{s^2+1}}$$

10. Feu el mateix que al problema anterior però amb la funció  $f(t) = E(t)$  (part entera).

Solució. Suposem  $s > 0$ , d'altra banda, si  $s \leq 0$ , és  $\lim_{t \rightarrow +\infty} E(t) e^{-st} = +\infty$  i la integral no convergeix

$$\begin{aligned} \mathcal{L}\{E(t)\}(s) &= \int_0^{+\infty} E(t) e^{-st} dt = \lim_{A \rightarrow +\infty} \int_0^A E(t) e^{-st} dt \stackrel{(*)}{=} \lim_P \int_0^P E(t) e^{-st} dt \\ &= \lim_P \left( \int_0^1 E(t) e^{-st} dt + \int_1^2 E(t) e^{-st} dt + \int_2^3 E(t) e^{-st} dt + \dots + \int_{P-1}^P E(t) e^{-st} dt \right) \\ &= \lim_P \left( \int_0^1 0 \cdot e^{-st} dt + \int_1^2 1 \cdot e^{-st} dt + \int_2^3 2 \cdot e^{-st} dt + \dots + \int_{P-1}^P (P-1) e^{-st} dt \right) \\ &= \lim_P \left( \frac{e^{-s}}{s} - \frac{e^{-2s}}{s} + 2 \frac{e^{-2s}}{s} - 2 \frac{e^{-3s}}{s} + 3 \frac{e^{-3s}}{s} - 3 \frac{e^{-4s}}{s} + 4 \frac{e^{-4s}}{s} - 4 \frac{e^{-5s}}{s} + \dots \right. \\ &\quad \left. \dots + \frac{P-2}{s} e^{-\frac{(P-2)s}{s}} - \frac{P-2}{s} e^{-\frac{(P-1)s}{s}} + \frac{P-1}{s} e^{-\frac{(P-1)s}{s}} - \frac{P-1}{s} e^{-\frac{Ps}{s}} \right) \\ &= \lim_P \frac{1}{s} \left( 1 + e^{-s} + e^{-2s} + \dots + e^{-(P-1)s} + e^{-Ps} - 1 - Pe^{-Ps} \right) = \lim_P \left( \frac{1}{s} \sum_{k=0}^P e^{-ks} - \frac{1}{s} - \frac{P}{s} e^{-Ps} \right) \end{aligned}$$

(\*) Recordem que si  $f(t)$  és una funció de signe constant en  $[a, +\infty)$ , aleshores  $\int_a^{+\infty} f(t) dt =$

$$= \lim_{A \rightarrow +\infty} \int_a^A f(t) dt = \lim_P \int_a^P f(t) dt.$$

$$\begin{aligned}
 &= \lim_P \frac{1}{s} \left( -1 + \sum_{k=0}^P e^{-ks} \right) \stackrel{(*)}{=} \frac{1}{s} \sum_{p=0}^{\infty} e^{-pk} - \frac{1}{s} \stackrel{(*)}{=} \frac{1}{s} \left( \frac{1}{1-e^{-s}} - 1 \right) \\
 &= \frac{1}{s} \cdot \frac{1-1+e^{-s}}{1-e^{-s}} = \frac{1}{s} \cdot \frac{e^{-s}}{e^{-s}(e^s-1)} = \boxed{\frac{1}{s(e^s-1)}}, (s>0)
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (*) \lim_P \sum_{k=0}^P e^{-ks} &= \sum_{p=0}^{\infty} e^{-ks} = \sum_{p=0}^{\infty} r^p = \frac{1}{1-r} = \frac{1}{1-e^{-s}} \\
 &\quad \uparrow \\
 &\quad n = e^{-s} < 1, (s > 0)
 \end{aligned}$$

Alternativament, tenint en compte la definició de la funció esglaió  $U(t-a) = \begin{cases} 0, & t < a \\ 1, & t \geq a \end{cases}$

podem posar:

$$0 \leq t < 1: E(t) = U(t-1) + U(t-2) + \dots = 0,$$

$$1 \leq t < 2: E(t) = U(t-1) + U(t-2) + \dots = 1,$$

$$2 \leq t < 3: E(t) = U(t-1) + U(t-2) + U(t-3) + \dots = 2, \dots$$

i llavors:

$$E(t) = U(t-1) + U(t-2) + \dots + U(t-p) + \dots, \quad t > 0$$

d'on aplicant — formalment —, la transformada de Laplace terme-a-terme (no justificarem aquest pas), s'obté:

$$\begin{aligned}
 \mathcal{L}\{E(t)\}_{(s)} &= \mathcal{L}\{U(t-1)\}_{(s)} + \mathcal{L}\{U(t-2)\}_{(s)} + \dots + \mathcal{L}\{U(t-p)\}_{(s)} + \dots \\
 &= \frac{e^{-s}}{s} + \frac{e^{-2s}}{s} + \dots + \frac{e^{-ps}}{s} + \dots = \frac{1}{s} \left( \sum_{p=0}^{\infty} e^{-ps} - 1 \right) = \frac{1/s}{1-e^{-s}} - \frac{1}{s} \\
 &= \frac{1-1+e^{-s}}{s(1-e^{-s})} = \frac{e^{-s}}{s e^{-s}(e^s-1)} = \boxed{\frac{1}{s(e^s-1)}}, (s>0) \quad \square
 \end{aligned}$$

11. Calculeu la antitransformada de Laplace de la funció  $G(s) = \ln\left(\frac{s^2+1}{s^2+4}\right)$  fent servir que  $\mathcal{L}\{t^m f(t)\}(s) = (-1)^m \frac{d^m}{ds^m} \mathcal{L}\{f(t)\}(s)$ .

Solució. Sigui  $g(t)$  t.q.:  $\mathcal{L}\{g(t)\}(s) = G(s)$ . Aleshores:

$$\begin{aligned} \mathcal{L}\{tg(t)\}(s) &= -\frac{d}{ds} \mathcal{L}\{g(t)\}(s) = -\frac{dG}{ds}(s) = -\frac{s^2+4}{s^2+1} \cdot \frac{2s(s^2+4) - 2s(s^2+1)}{(s^2+4)^2} = \frac{-6s}{(s^2+1)(s^2+4)} \\ &= \frac{As+B}{s^2+1} + \frac{Cs+D}{s^2+4} \stackrel{(*)}{=} \frac{-2s}{s^2+1} + \frac{2s}{s^2+4} = -2\mathcal{L}\{\cos t\}(s) + 2\mathcal{L}\{\cos(2t)\}(s) \end{aligned}$$

(\*) Descomposició en fraccions simples,

$$(As+B)(s^2+4) + (Cs+D)(s^2+1) = -6, \forall s$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} A+C=0 \\ 4A+C=-6 \end{cases}; \quad \begin{cases} 3A=-6 \Leftrightarrow A=-2 \\ C=-A=2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} B+D=0 \\ 4B+D=0 \end{cases}; \quad B=0=D$$

Aleshores

$$\begin{aligned} g(t) &= \mathcal{L}^{-1}\left\{\ln\left(\frac{s^2+1}{s^2+4}\right)\right\}(s) = \frac{1}{t} \mathcal{L}^{-1}\left\{-\frac{d}{ds} \mathcal{L}\{g(t)\}(s)\right\}(t) \\ &= \frac{1}{t} \mathcal{L}^{-1}\left\{-2\mathcal{L}\{\cos t\}(s) + 2\mathcal{L}\{\cos(2t)\}(s)\right\} \\ &= \boxed{-\frac{2}{t}(\cos t - \cos(2t))} \quad \square \end{aligned}$$

12. Calculeu l'antitransformada de Laplace de la funció  $F(s) = \frac{1}{(s+1)^2}$  de la forma següent

(i) Fent servir la transformada de Laplace de la convolució

(ii) Pels teoremes de translació

Solució.

(i) Recordem que  $(f_1 * f_2)(t) = \int_0^t f_1(\tau) f_2(t-\tau) d\tau \xrightarrow{\mathcal{L}} \mathcal{L}\{(f_1 * f_2)(t)\}(s) = \mathcal{L}\{f_1(t)\}(s) \cdot \mathcal{L}\{f_2(t)\}(s)$ .

on suposem que existeixen  $F_1(s) = \mathcal{L}\{f_1(t)\}(s)$  i  $F_2(s) = \mathcal{L}\{f_2(t)\}(s)$ .

Siguin:

$$F_1(s) = \mathcal{L}\{f_1(t)\}(s) = \frac{1}{s+1} = \mathcal{L}\{f_2(t)\}(s) = F_2(s),$$

per tant:

$$\begin{aligned} f(t) &= \mathcal{L}^{-1}\{F(s)\}(t) = \mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{1}{(s+1)^2}\right\}(t) = \mathcal{L}^{-1}\left\{\mathcal{L}\{e^{-t}\}(s) \cdot \mathcal{L}\{e^{-t}\}(s)\right\}(t) \\ &= \mathcal{L}^{-1}\left\{\mathcal{L}\{e^{-t} * e^{-t}\}(s)\right\}(t) = \mathcal{L}^{-1}\left\{\mathcal{L}\left\{\int_0^t e^{-\tau} e^{-(t-\tau)} d\tau\right\}(s)\right\}(t) \\ &= \int_0^t e^{-\tau} e^{-t+\tau} d\tau = e^{-t} \int_0^t dt = \boxed{te^{-t}}. \end{aligned}$$

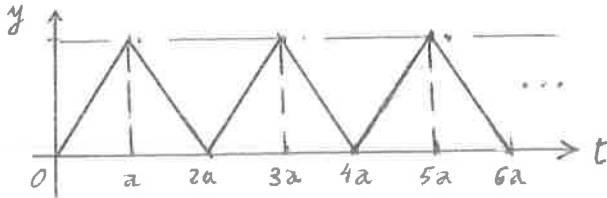
(ii) Recordem que  $\mathcal{L}\{e^{at}f(t)\}(s) = \mathcal{L}\{f(t)\}(s-a)$ ,  $s > a + c$ ;

ou suposem que  $f$  és d'ordre exponencial, i.e., que  $\exists M, t_0, c > 0$  t.q.  $|f(t)| \leq M e^{ct} \forall t \geq t_0$ .

Així:

$$\mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{1}{(s+1)^2}\right\}(t) = \mathcal{L}^{-1}\left\{\mathcal{L}\{t\}(s+1)\right\}(t) = \mathcal{L}^{-1}\left\{\mathcal{L}\{e^{-t}t\}(s)\right\}(t) = \boxed{te^{-t}}$$

13. Calculeu la transformada de Laplace de la funció "ona triangular".



Transformada de Laplace d'una funció periòdica. — suposem  $f$  contínua a trossos i periòdica de període  $T$ , i.e.,  $f(t+T) = f(t) \forall t > 0, T > 0$ . Llavors, clarament, existeix la TL de  $f(t)$ , ja que llavors  $f(t)$  és acotada i per tant, de creixement exponencial.

$$\begin{aligned} F(s) &= \mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \int_0^{+\infty} e^{-st} f(t) dt \stackrel{(*)}{=} \lim_{A \rightarrow +\infty} \int_0^A e^{-st} f(t) dt = \lim_P \int_0^{PT} e^{-st} f(t) dt = \\ &= \lim_P \left( \int_0^T e^{-st} f(t) dt + \int_T^{2T} e^{-st} f(t) dt + \int_{2T}^{3T} e^{-st} f(t) dt + \dots + \int_{(P-1)T}^{PT} e^{-st} f(t) dt \right) \\ &= \lim_P \sum_{k=0}^{P-1} \int_{kT}^{(k+1)T} e^{-st} f(t) dt = \left\{ \begin{array}{l} \text{canvi de variable:} \\ t = \tau + kT : \text{ funció monòtona creixent} \\ t = kT : \tau = 0 : t = \varphi(\tau) = \tau + kT ; dt = \varphi'(\tau) d\tau = d\tau \\ t = (k+1)T : \tau = T \end{array} \right\} \\ &= \lim_P \sum_{k=0}^{P-1} \int_0^T e^{-s(\tau+kT)} \underbrace{f(\tau+kT)}_{f(\tau)} d\tau = \lim_P \sum_{k=0}^{P-1} e^{-s k T} \int_0^T e^{-s\tau} f(\tau) d\tau \\ &= \left( \int_0^T e^{-s\tau} f(\tau) d\tau \right) \cdot \sum_{k=0}^{\infty} e^{-kTs} = \frac{1}{1 - e^{-Ts}} \int_0^T e^{-s\tau} f(\tau) d\tau, \text{ (veure taules).} \end{aligned}$$

Suposem  $s > 0$ ,

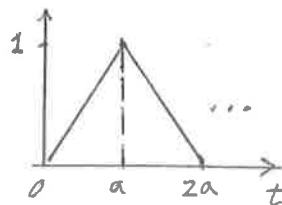
llavors  $e^{-Ts} < 1$

$$\therefore \sum_{k=0}^{\infty} e^{-kTs} = \sum_{k=0}^{\infty} r^k = \frac{1}{1-r} = \frac{1}{1 - e^{-Ts}}$$

$r = e^{-Ts} < 1$

(\*) Com que  $\int_0^{+\infty} e^{-st} f(t) dt$  és convergent ( $f(t)$  és CT i d'ordre exponencial segons hem comentat dalt), llavors:  $\int_0^{+\infty} e^{-st} f(t) dt = \lim_{A \rightarrow +\infty} \int_0^A e^{-st} f(t) dt = \lim_P \int_0^{k_p} e^{-st} f(t) dt$ , per qualsevol successió  $\{k_p\}_{p \in \mathbb{N} \cup \{0\}}$  t.q.  $k_p \rightarrow \infty$ .

Em el cas particular de l'ona triangular



$$f(t) = \begin{cases} t/a, & 0 \leq t \leq a \\ -t/a + 2, & a < t \leq 2a \end{cases}$$

$$\text{i } f(t+2a) = f(t) \quad \forall t \geq 0.$$

$$\begin{aligned} T=2a: \int_0^{2a} e^{-st} f(t) dt &= \int_0^a \frac{t}{a} e^{-st} dt + \int_a^{2a} \left(-\frac{t}{a} + 2\right) e^{-st} dt \stackrel{(*)}{=} \left(-\frac{e^{-st}}{sa} \left(t + \frac{1}{s}\right)\right) \Big|_{t=0}^{t=a} \\ &+ \frac{e^{-st}}{sa} \left(t + \frac{1}{s}\right) \Big|_{t=a}^{t=2a} - \frac{2}{s} e^{-st} \Big|_{t=a}^{t=2a} = \frac{1}{as^2} - \frac{e^{-as}}{as} \left(a + \frac{1}{s}\right) + \frac{-2as}{as} \left(2a + \frac{1}{s}\right) \\ &\quad - \frac{e^{-as}}{as} \left(a + \frac{1}{s}\right) + \frac{2}{s} e^{-as} - \frac{2}{s} e^{-2as} \\ &= \frac{e^{-2as}}{s} \left(2 + \frac{1}{as} - 2\right) - \frac{e^{-as}}{s} \left(2 + \frac{2}{as} - 2\right) + \frac{1}{as^2} = \frac{1}{as^2} \left(1 - 2e^{-as} + e^{-2as}\right) \\ &= \frac{1}{as^2} \cdot (1 - e^{-as})^2 \end{aligned}$$

Aleshores:

$$\begin{aligned} \mathcal{L}\{f(t)\}(s) &= \frac{1}{1 - e^{-2as}} \int_0^{2a} f(t) e^{-st} dt = \frac{1}{1 - e^{-2as}} \cdot \frac{(1 - e^{-as})^2}{as^2} = \frac{(1 - e^{-as})^2}{as^2 (1 - e^{-as})(1 + e^{-as})} \\ &= \frac{e^{-as/2} (e^{as/2} - e^{-as/2})}{as^2 e^{-as/2} (e^{as/2} + e^{-as/2})} = \boxed{\frac{1}{as^2} \tanh\left(\frac{as}{2}\right)} \quad \square \end{aligned}$$

14. (i) Demostreu que si  $f$  és contínua a trossos i d'ordre exponencial i tal que existeix  $\lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{f(t)}{t}$ , aleshores  $\mathcal{L}\left\{\frac{f(t)}{t}\right\}(s) = \int_s^{+\infty} F(u) du$ , on  $F(s) = \mathcal{L}\{f(t)\}(s)$ .

(ii) Calculeu la transformada de Laplace de la funció Sinus-integral

$$f(t) = \int_0^t \frac{\sin u}{u} du =: \text{Si}(t)$$

(iii) Demostreu que  $\int_0^{+\infty} \frac{f(t)}{t} dt = \int_0^{+\infty} F(u) du$  si existeixen les integrals. Com a aplicació calculeu  $\int_0^{+\infty} \frac{\text{Si}(t)}{t} dt$ .

(\*) Integració per parts:

$$\int t e^{-st} dt = \left\{ \begin{array}{l} u=t \Rightarrow u'=1 \\ v=e^{-st} \Rightarrow v'=-e^{-st}/s \end{array} \right\} = -\frac{e^{-st}}{s} t + \frac{1}{s} \int e^{-st} dt = -\frac{t}{s} e^{-st} - \frac{1}{s^2} e^{-st} = -\frac{e^{-st}}{s} \left(t + \frac{1}{s}\right)$$

Solució.

(i) Definim:  $g(t) = \frac{f(t)}{t}, t > 0 \Leftrightarrow f(t) = tg(t)$ .

Aleshores  $F(s) := \mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \mathcal{L}\{tg(t)\}(s) = -\frac{dG}{ds}(s)$  on posem  $G(s) := \mathcal{L}\{g(t)\}(s)$ .  
 Notem que  $g(t)$  és contínua a trossos i d'ordre exponencial, per tant existeix  $G(s)$ . Integrant a l'interval  $[s, A], A > s > \epsilon > 0$ ,

$$G(s) - G(A) = \int_s^A F(u) du$$

prenent límits quan  $A \rightarrow +\infty$  i tenint en compte que la integral  $\int_s^{+\infty} F(u) du$  existeix i que, si  $g(t)$  és d'ordre exponencial, llavors  $\lim_{A \rightarrow +\infty} G(A) = \lim_{A \rightarrow +\infty} \mathcal{L}\{g(t)\}(A) = 0$  (exercici: demostreu-lo!);  
 llavors:

$$\mathcal{L}\left\{\frac{f(t)}{t}\right\}(s) = \mathcal{L}\{g(t)\}(s) = G(s) = \int_s^{+\infty} F(u) du$$

(ii)  $\mathcal{L}\{Si(t)\}(s) = \mathcal{L}\left\{\int_0^t \frac{\sin u}{u} du\right\}(s) = \frac{1}{s} \mathcal{L}\left\{\frac{\sin t}{t}\right\}(s) = \frac{1}{s} \int_s^{+\infty} \mathcal{L}\{\sin t\}(u) du = \frac{1}{s} \int_s^{+\infty} \frac{du}{1+u^2}$   
 $= \frac{1}{s} \lim_{A \rightarrow +\infty} \int_s^A \frac{du}{1+u^2} = \frac{1}{s} (\lim_{A \rightarrow +\infty} \arctan A - \arctan s) = \frac{\pi/2 - \arctan s}{s} \square$

(iii)  $\int_0^{+\infty} \frac{f(t)}{t} dt = \int_0^{+\infty} F(u) du$ .

A partir de (ii)  $\int_s^{+\infty} \frac{f(t)}{t} dt = \int_s^{+\infty} F(u) du$ , si les integrals existeixen. Prenent  $s \rightarrow 0^+$ , tenim

$$\int_0^{+\infty} \frac{f(t)}{t} dt = \int_0^{+\infty} F(u) du \text{ (si les integrals existeixen)}$$

Aplicació:  $\int_0^{+\infty} \frac{\sin t}{t} dt = \lim_{s \rightarrow 0^+} \int_s^{+\infty} \frac{\sin t}{t} dt = \lim_{s \rightarrow 0^+} \int_s^{+\infty} \mathcal{L}\{\sin t\}(u) du = \lim_{s \rightarrow 0^+} \int_s^{+\infty} \frac{du}{1+u^2} =$   
 $= \int_0^{+\infty} \frac{du}{1+u^2} = \lim_{A \rightarrow +\infty} \int_0^A \frac{du}{1+u^2} = \lim_{A \rightarrow +\infty} \arctan A - \arctan 0 = \boxed{\pi/2}$ .

15. Demostreu que  $\mathcal{L}\left\{\int_0^t \left(\int_0^{t_1} f(u) du\right) dt_1\right\}(s) = \frac{1}{s^2} \mathcal{L}\{f(t)\}(s)$

Solució.

Definim  $g(t) := \int_0^t f(u) du$ , don:  $\mathcal{L}\{g(t)\}(s) = \frac{\mathcal{L}\{f(t)\}(s)}{s} = \frac{F(s)}{s}$ , on posem  $F(s) = \mathcal{L}\{f(t)\}(s)$ .

aleshores  $\mathcal{L}\left\{\int_0^t \left(\int_0^{t_1} f(u) du\right) dt_1\right\}(s) = \mathcal{L}\left\{\int_0^t g(t_1) dt_1\right\}(s) = \frac{1}{s} \mathcal{L}\{g(t)\}(s) = \frac{1}{s^2} \mathcal{L}\{f(t)\}(s) \square$

16. Calculeu  $\int_0^{+\infty} t e^{-2t} \cos t dt$ ,

Solució:

$$\begin{aligned} \int_0^{+\infty} t e^{-2t} \cos t dt &= \mathcal{L}\{t \cos t\}(z) = -\frac{d}{ds} \Big|_{s=2} \mathcal{L}\{\cos t\}(s) = -\frac{d}{ds} \Big|_{s=2} \left( \frac{s}{s^2+1} \right) \\ &= -\frac{s^2+1-2s^2}{(s^2+1)^2} \Big|_{s=2} = \frac{s^2-1}{(s^2+1)^2} \Big|_{s=2} = \boxed{\frac{3}{25}} \quad \square \end{aligned}$$

17. Sigui la funció  $f(t) = \begin{cases} t, & 0 \leq t \leq 1 \\ 2t, & t > 1 \end{cases}$

(i) Calculeu  $\mathcal{L}\{f(t)\}(s)$

(ii) Calculeu  $\mathcal{L}\{f'(t)\}(s)$

(iii) És compleix la fórmula  $\mathcal{L}\{f'(t)\} = s \mathcal{L}\{f(t)\}(s) - f(0)$ . Què falla?

Solució:

$$\begin{aligned} \text{(i)} \quad f(t) &= (1 - \mathcal{U}(t-1))(t-1) + 1 - \mathcal{U}(t-1) + 2(t-1)\mathcal{U}(t-1) + 2\mathcal{U}(t-1) \\ &= 1 + t - 1 + \mathcal{U}(t-1) + (t-1)\mathcal{U}(t-1) = t + \mathcal{U}(t-1) + (t-1)\mathcal{U}(t-1) \end{aligned}$$

Nota: més fàcil:  $f(t) = t + t\mathcal{U}(t-1) = t + (1+t-1)\mathcal{U}(t-1) = t + \mathcal{U}(t-1) + (t-1)\mathcal{U}(t-1)$ ,

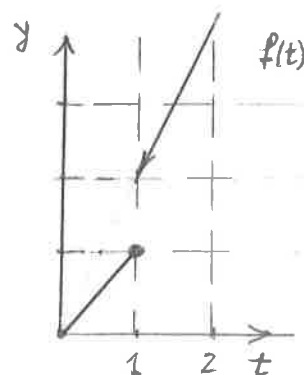
$$\begin{aligned} \text{d'on: } \mathcal{L}\{f(t)\}(s) &= \mathcal{L}\{t\}(s) + \mathcal{L}\{(1+t-1)\mathcal{U}(t-1)\}(s) = \mathcal{L}\{t\}(s) + e^{-s} \mathcal{L}\{1+t\}(s) \\ &= \frac{1}{s^2} + e^{-s} \left( \frac{1}{s} + \frac{1}{s^2} \right). \end{aligned}$$

(ii) Veiem que  $f$  no és contínua en  $t=1$ . En canvi és contínua i derivable en  $]0, 1[ \cup ]1, +\infty[$ , amb  $f(0^+) = 0$ ,  $f(1^-) = 1$

$\neq f(1^+) = 2$ , i:

$$f'(t) = 1 + \mathcal{U}(t-1),$$

per  $t \in ]0, 1[ \cup ]1, +\infty[$ , amb  $f'(0^+) = 1$ ,  $f'(1^-) = 1 \neq 2 = f'(1^+)$ .



Si calculem la transformada de Laplace de  $f'(t)$  directament: (\*)

$$\mathcal{L}\{f'(t)\}(s) = \mathcal{L}\{1 + \mathcal{U}(t-1)\}(s) = \frac{1}{s}(1 + e^{-s}) \quad (\&)$$

(\*) Notem que  $f'$  és contínua a trossos i d'ordre exponencial, per tant la seva transformada de Laplace està definida. De fet (exercici!) es comprova que existeix per  $s > 0$ .

(iii) En canvi:

$$s\mathcal{L}\{f(t)\}(s) - f(0) = \frac{1}{s} + e^{-s}\left(1 + \frac{1}{s}\right) - 0$$

i per tant no es satisfà la fórmula. Això és degut a que  $f(t)$  no és contínua, sinó que té una discontinuïtat de salt en  $t=1$ . Si fem el càlcul "correcte":  $\mathcal{L}\{f'(t)\}(s) =$

$$\begin{aligned} &= \int_0^{+\infty} f'(t) e^{-st} dt = \int_0^1 f'(t) e^{-st} dt + \int_1^{+\infty} f'(t) e^{-st} dt \\ &= f(t) e^{-st} \Big|_0^1 + s \int_0^1 f(t) e^{-st} dt + f(t) e^{-st} \Big|_1^{+\infty} + s \int_1^{+\infty} f(t) e^{-st} dt \\ &= \lim_{t \rightarrow 1^-} f(t) e^{-st} - \lim_{t \rightarrow 1^+} f(t) e^{-st} - f(0^+) + \lim_{A \rightarrow +\infty} f(A) e^{-sA} + s \int_0^{+\infty} f(t) e^{-st} dt \end{aligned}$$

$$= s\mathcal{L}\{f(t)\}(s) - f(0^+) + \overbrace{\lim_{t \rightarrow 1^-} f(t) e^{-st} - \lim_{t \rightarrow 1^+} f(t) e^{-st}}^{(*)}$$

(si  $f$  és d'ordre exponencial)

$$= s \left[ \frac{1}{s^2} + e^{-s} \left( \frac{1}{s} + \frac{1}{s^2} \right) \right] - 0 + e^{-s} - 2e^{-s} = \frac{1}{s} + e^{-s} \left( 1 + \frac{1}{s} \right) - e^{-s} = \frac{1}{s} (1 + e^{-s})$$

i aquest resultat coincideix amb (\*) obtingut a (ii). Notem, a més que si  $f$  fos contínua llavors (\*) seria = 0 i aleshores la fórmula seria vàlida.  $\square$

18. Calculeu  $\mathcal{L}\left\{\frac{e^{-2t}}{\sqrt{t}}\right\}(s)$ . Per a quins valors de  $s$  existeix la transformada?

Solució.

$$\mathcal{L}\left\{\frac{e^{-2t}}{\sqrt{t}}\right\}(s) = \int_0^{+\infty} \frac{e^{-2t}}{\sqrt{t}} e^{-st} dt = \int_0^{+\infty} \frac{e^{-(s+2)t}}{\sqrt{t}} dt.$$

Veiem que, per qualsevol  $a > 0$   $\int_a^{+\infty} \frac{e^{-(s+2)t}}{\sqrt{t}} dt$  és convergent  $\Leftrightarrow s > -2$ , mentre que  $\int_0^a \frac{e^{-(s+2)t}}{\sqrt{t}} dt$

és convergent per qualsevol  $a > 0$  i  $\forall s \in \mathbb{R}$ .

Aleshores la integral és convergent  $\Leftrightarrow s > -2$  i llavors la corresponent transformada de Laplace val:

$$\mathcal{L}\left\{\frac{e^{-2t}}{\sqrt{t}}\right\}(s) = \mathcal{L}\left\{t^{-1/2}\right\}(s+2) = \frac{\Gamma(-1/2+1)}{(s+2)^{-1/2+1}} = \frac{\Gamma(1/2)}{(s+2)^{1/2}} = \sqrt{\frac{\pi}{s+2}}, \quad s > -2. \quad \square$$

19. Calculeu:  $\mathcal{L}\{t \operatorname{Si}(t)\}(s) = -\frac{d}{ds} \mathcal{L}\{\operatorname{Si}(t)\}(s) = -\frac{d}{ds} \left( \frac{\pi/2 - \arctan s}{s} \right)$

↑ problema 14(ii)

$$= \frac{\pi/2}{s^2} + \frac{\frac{s}{1+s^2} - \arctan s}{s^2} = \frac{\pi/2}{s^2} + \frac{1}{s(1+s^2)} - \frac{\arctan s}{s^2} = \frac{\pi/2 - \arctan s}{s^2} + \frac{1}{s(1+s^2)}$$

$$= \boxed{\frac{\operatorname{arccot} s}{s^2} + \frac{1}{s(1+s^2)}} \quad \square$$

20. Comproveu que  $\int_0^{+\infty} \frac{e^{-t} \sin t}{t} dt = \frac{\pi}{4}$ . [Indicació: feu servir l'apuntat 14 iii]

Solució.

$$\int_0^{+\infty} \frac{e^{-t} \sin t}{t} dt = \int_0^{+\infty} \mathcal{L}\{e^{-t} \sin t\}(u) du = \int_0^{+\infty} \mathcal{L}\{\sin t\}(u+1) du = \int_0^{+\infty} \frac{du}{(u+1)^2 + 1}$$

$$= \lim_{u \rightarrow +\infty} \arctan(u+1) - \arctan 1 = \frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4} = \boxed{\frac{\pi}{4}}$$

21. Si  $f$  és contínua a trossos i d'ordre exponencial, demostreu que

$$\mathcal{L}\left\{\int_a^t f(\tau) d\tau\right\}(s) = \frac{\mathcal{L}\{f(t)\}(s)}{s} + \frac{1}{s} \int_a^0 f(\tau) d\tau$$

Solució.

$$\mathcal{L}\left\{\int_a^t f(\tau) d\tau\right\}(s) = \mathcal{L}\left\{\int_0^a f(\tau) d\tau + \int_a^t f(\tau) d\tau - \int_0^a f(\tau) d\tau\right\}(s) = \mathcal{L}\left\{\int_0^t f(\tau) d\tau\right\}(s)$$

$$- \mathcal{L}\left\{\int_0^a f(\tau) d\tau\right\}(s) = \frac{\mathcal{L}\{f(t)\}(s)}{s} - \left(\int_0^a f(\tau) d\tau\right) \mathcal{L}\{1\}(s)$$

$$= \frac{\mathcal{L}\{f(t)\}(s)}{s} - \frac{1}{s} \int_0^a f(\tau) d\tau \quad \square$$

22. Calculeu  $\mathcal{L}\{t^2 \mathcal{U}(t-2)\}(s)$ .

Solució.-

$$\mathcal{L}\{t^2 \mathcal{U}(t-2)\}(s) = \mathcal{L}\{(t-2+2)^2 \mathcal{U}(t-2)\}(s) = \mathcal{L}\{(t-2)^2 \mathcal{U}(t-2)\}(s) + 4 \mathcal{L}\{(t-2) \mathcal{U}(t-2)\}(s)$$

$$+ 4 \mathcal{L}\{\mathcal{U}(t-2)\}(s) = e^{-2s} \mathcal{L}\{t^2\}(s) + 4e^{-2s} \mathcal{L}\{t\}(s) + 4e^{-2s} \mathcal{L}\{1\}(s)$$

$$= \left(\frac{2}{s^3} + \frac{4}{s^2} + \frac{4}{s}\right) e^{-2s} = \boxed{\frac{2}{s} \left(\frac{1}{s^2} + \frac{2}{s} + 2\right) e^{-2s}} \quad \square$$

23. Feu servir la transformada de Laplace per resoldre els següents problemes de Cauchy:

(a)  $y' + 2y = t, y(0) = -1$

(b)  $y'' - 4y' + 4y = t^3, y(0) = 1, y'(0) = 0.$

(c)  $y''' + 2y'' - y' - 2y = \sin 3t, y(0) = 0, y'(0) = 0, y''(0) = 1.$

(d)  $y'' - 5y' + 6y = u(t-1), y(0) = 0, y'(0) = 1.$

Solució.

Anomenarem  $Y(s) = \mathcal{L}\{y(t)\}(s)$ ; aplicant la TL a totes dues bandes de l'EDO:

(a)  $sY(s) - y(0) + 2Y(s) = (s+2)Y(s) - y'(0) = (s+2)Y(s) + 1 = \frac{1}{s^2}$ , on  $\frac{1}{s^2} = \mathcal{L}\{t\}(s)$

$$\Rightarrow Y(s) = \frac{1}{s^2(s+2)} - \frac{1}{s+2} = \mathcal{L}\left\{\int_0^t \tau e^{-2(t-\tau)} d\tau\right\}(s) - \mathcal{L}\{e^{-2t}\}(s)$$

Aleshores:

$$y(t) = \mathcal{L}^{-1}\{Y(s)\}(t) = e^{-2t} \int_0^t \tau e^{2\tau} d\tau - e^{-2t} \stackrel{(*)}{=} -\frac{1}{4} + \frac{t}{2} + \frac{e^{-2t}}{4} - e^{-2t}$$

$$= \boxed{-\frac{1}{4} + \frac{t}{2} - \frac{3}{4} e^{-2t}}$$

(\*) Integrant per parts:

$$\int_0^t \tau e^{2\tau} d\tau = \left\{ \begin{array}{l} u = \tau \Rightarrow u' = 1 \\ v' = e^{2\tau} \Rightarrow v = e^{2\tau}/2 \end{array} \right\} = \tau \frac{e^{2\tau}}{2} \Big|_0^t - \frac{1}{2} \int_0^t e^{2\tau} d\tau = \frac{t}{2} e^{2t} + \frac{1}{4} (1 - e^{2t})$$

(b)  $s^2 Y(s) - sy(0) - y'(0) - 4sY(s) + 4y(0) + 4Y(s) = (s^2 - 4s + 4)Y(s) - (s-4)y(0) - y'(0)$

$$= \frac{6}{s^4}, \text{ on } \mathcal{L}\{t^3\}(s) = \frac{6}{s^4}$$

$$\Leftrightarrow Y(s) = \frac{6}{s^4(s-2)^2} + \frac{s-4}{(s-2)^2} = \frac{6}{s^4(s-2)^2} + \frac{s-2}{(s-2)^2} - \frac{2}{(s-2)^2}$$

$$= \frac{6}{s^4(s-2)^2} - \frac{2}{(s-2)^2} + \frac{1}{s-2}$$

$$\frac{6}{s^4(s-2)^2} = \frac{A}{s^4} + \frac{B}{s^3} + \frac{C}{s^2} + \frac{D}{s} + \frac{E}{(s-2)^2} + \frac{F}{s-2}$$

$$\Leftrightarrow A(s-2)^2 + Bs(s-2)^2 + Cs^2(s-2)^2 + Ds^3(s-2)^2 + Es^4 + Fs^4(s-2) = 6 \forall s$$

$$\Leftrightarrow A(s^2 - 4s + 4) + B(s^3 - 4s^2 + 4s) + C(s^4 - 4s^3 + 4s^2) + D(s^5 - 4s^4 + 4s^3) +$$

$$+ Es^4 + F(s^5 - 2s^4) = 6 \forall s$$

$$\begin{array}{rcl}
 4A & = & 6 \\
 -4A + 4B & = & 0 \\
 A = 4B + 4C & = & 0 \\
 B - 4C + 4D & = & 0 \\
 C - 4D + E - 2F & = & 0 \\
 D + F & = & 0
 \end{array}
 \quad \left| \begin{array}{l}
 \text{don:} \\
 A = 3/2, B = 3/2 \\
 3/2 - 6 + 4C = -9/2 + 4C = 0 \Rightarrow C = 9/8 \\
 3/2 - 9/2 + 4D = -3 + 4D = 0 \Rightarrow D = 3/4 \\
 C - 2D + E = 9/8 - 3/2 + E = 0 \Rightarrow E = 3/8 \\
 F = -D = -3/4
 \end{array} \right.$$

Aleshores:

$$Y(s) = \frac{3/2}{s^4} + \frac{3/2}{s^3} + \frac{9/8}{s^2} + \frac{3/4}{s} + \frac{3/8}{(s-2)^2} - \frac{3/4}{s-2} - \frac{2}{(s-2)^2} + \frac{1}{s-2}$$

$$= \frac{1}{4} \mathcal{L}\{t^3\}(s) + \frac{3}{4} \mathcal{L}\{t^2\}(s) + \frac{9}{8} \mathcal{L}\{t\}(s) + \frac{3}{4} \mathcal{L}\{1\}(s)$$

$$- \frac{13}{8} \mathcal{L}\{t\}(s-2) + \frac{1}{4} \mathcal{L}\{e^{2t}\}(s)$$

$$= \frac{1}{4} \mathcal{L}\{t^3\}(s) + \frac{3}{4} \mathcal{L}\{t^2\}(s) + \frac{9}{8} \mathcal{L}\{t\}(s) + \frac{3}{4} \mathcal{L}\{1\}(s) - \frac{13}{8} \mathcal{L}\{te^{2t}\}(s) + \frac{1}{4} \mathcal{L}\{e^{2t}\}(s)$$

i llavors, la solució del PVI resulta:

$$y(t) = \mathcal{L}^{-1}\{Y(s)\}(t) = \frac{1}{4} e^{2t} - \frac{13}{8} t e^{2t} + \frac{t^3}{4} + \frac{3}{4} t^2 + \frac{9}{8} t + \frac{3}{4}$$

$$\begin{aligned}
 (c) \quad & s^3 Y(s) - s^2 y(0) - s y'(0) - y''(0) + 2s^2 Y(s) - 2s y(0) - 2y'(0) - s Y(s) + y(0) - 2Y(s) \\
 & = (s^3 + 2s^2 - s - 2) Y(s) - (s^2 + 2s - 1) y''(0) - (s+2) y'(0) - y''(0) = \frac{3}{s^2+9}
 \end{aligned}$$

on l'últim terme és la TL de  $f(t) = \sin(3t)$ , ie:  $\mathcal{L}\{\sin(3t)\}(s) = \frac{3}{s^2+9}$ . Aleshores,

$$Y(s) = \frac{3}{(s^2+9)(s-1)(s+1)(s+2)} + \frac{1}{(s+2)(s+1)(s-1)}$$

Descomposició en fraccions simples

$$\frac{3}{(s^2+9)(s-1)(s+1)(s+2)} = \frac{As+B}{s^2+9} + \frac{C}{s-1} + \frac{D}{s+1} + \frac{E}{s+2}$$

$$\begin{aligned}
 \Leftrightarrow & (As+B)(s-1)(s+1)(s+2) + C(s^2+9)(s+1)(s+2) + D(s^2+9)(s-1)(s+2) \\
 & + E(s^2+9)(s+1)(s-1) = 3 \quad \forall s \quad (*)
 \end{aligned}$$

$$s=1: 60C=3 \Rightarrow C=1/20$$

$$s=-1: -20D=3 \Rightarrow D=-3/20$$

$$s=-2: 39E=3 \Rightarrow E=1/13$$

$$\begin{aligned}
 S=0: -2B+18C-18D-9E=3 &\Leftrightarrow -2B=3-18C+18D+9E \\
 &= 3-\frac{18}{20}-\frac{54}{20}+\frac{9}{13}=3-\frac{36}{10}+\frac{9}{13}=\frac{390-378+90}{130} \\
 &= \frac{12}{130}; B=-\frac{6}{130}
 \end{aligned}$$

Per últim, si considerem els coeficients de grau 4 de la banda de l'esquerra de l'equació (\*):

$$A+C+D+E=0 \Leftrightarrow A=-\frac{1}{20}+\frac{3}{20}-\frac{1}{13}=\frac{1}{10}-\frac{1}{13}=\frac{3}{130}$$

Aleshores, l'antitransformada val:

$$\begin{aligned}
 y(t) &= \mathcal{L}^{-1}\{Y(s)\}(t) = \mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{3}{(s^2+9)(s-1)(s+1)(s+2)}\right\}(t) + \mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{1}{(s+2)(s+1)(s-1)}\right\}(t) \\
 &\stackrel{(b)}{=} \mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{3s/130}{s^2+9} - \frac{6/130}{s^2+9} + \frac{1/20}{s-1} - \frac{3/20}{s+1} + \frac{1/13}{s+2}\right\}(t) \\
 &\quad + \mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{1/3}{s+2} - \frac{1/2}{s+1} + \frac{1/6}{s-1}\right\}(t) \\
 &= \frac{3}{130} \cos(3t) - \frac{1}{65} \sin(3t) + \frac{1}{20} e^t - \frac{3}{20} e^{-t} + \frac{1}{13} e^{-2t} + \frac{1}{3} e^{-2t} - \frac{1}{2} e^{-t} + \frac{1}{6} e^t \\
 &= \boxed{\frac{3}{130} \cos(3t) - \frac{1}{65} \sin(3t) + \frac{13}{60} e^t - \frac{13}{20} e^{-t} + \frac{16}{39} e^{-2t}}
 \end{aligned}$$

(c) De la mateixa manera, calculem la descomposició en fraccions simples de:

$$\frac{1}{(s+2)(s+1)(s-1)} = \frac{A}{s+2} + \frac{B}{s+1} + \frac{C}{s-1} = \frac{1/3}{s+2} - \frac{1/2}{s+1} + \frac{1/6}{s-1}$$

$$A(s+1)(s-1) + B(s+2)(s-1) + C(s+2)(s+1) = 1 \quad \forall s$$

$$s = -1: -2B = 1 \Leftrightarrow B = -1/2$$

$$s = 1: 6C = 1 \Leftrightarrow C = 1/6$$

$$s = -2: 3A = 1 \Leftrightarrow A = 1/3$$

$$\begin{aligned}
 (d) \quad s^2 Y(s) - s y(0) - y'(0) - 5s Y(s) + 5y(0) + 6 Y(s) &= (s^2 - 5s + 6) Y(s) - (s-5) y(0) - y'(0) \\
 &= (s-3)(s-2) Y(s) - 1 = \frac{e^{-s}}{s}, \text{ on el terme } \frac{e^{-s}}{s} \text{ és la TL de } u(t-1), \text{ i.e.,}
 \end{aligned}$$

$$\mathcal{L}\{u(t-1)\}(s) = \frac{e^{-s}}{s}$$

$$\text{Aïllant } Y(s): Y(s) = \frac{e^{-s}}{s(s-3)(s-2)} + \frac{1}{(s-3)(s-2)}$$

Descomposició en fraccions simples:

$$\frac{1}{s(s-3)(s-2)} = \frac{A}{s} + \frac{B}{s-3} + \frac{C}{s-2} = \frac{1/6}{s} + \frac{1/3}{s-3} - \frac{1/2}{s-2}$$

$$A(s-3)(s-2) + Bs(s-2) + Cs(s-3) = 1 \quad \forall s$$

$$s=3: 3B=1 \Leftrightarrow B=1/3; s=2: -2C=1 \Leftrightarrow C=-1/2; s=0: 6A=1 \Leftrightarrow A=1/6$$

$$\frac{1}{(s-3)(s-2)} = \frac{A}{s-3} + \frac{B}{s-2} = \frac{1}{s-3} + \frac{-1}{s-2}$$

$$A(s-2) + B(s-3) = 1$$

$$s=2: -B=1 \Leftrightarrow B=-1$$

$$s=3: A=1$$

Aleshores:  $Y(s) = \frac{e^{-s}}{s(s-3)(s-2)} + \frac{1}{(s-3)(s-2)}$

$$= \frac{e^{-s}}{6s} + \frac{e^{-s}/3}{s-3} - \frac{e^{-s}/2}{s-2} + \frac{1}{s-3} - \frac{1}{s-2}$$

$$= \frac{e^{-s}}{6} \mathcal{L}\{1\}(s) + \frac{e^{-s}}{3} \mathcal{L}\{e^{3t}\}(s) - \frac{e^{-s}}{2} \mathcal{L}\{e^{2t}\}(s)$$

$$+ \mathcal{L}\{e^{3t}\}(s) - \mathcal{L}\{e^{2t}\}(s)$$

$$= \frac{1}{6} \mathcal{L}\{u(t-1)\}(s) + \frac{1}{3} \mathcal{L}\{e^{3(t-1)}u(t-1)\}(s)$$

$$- \frac{1}{2} \mathcal{L}\{e^{2(t-1)}u(t-1)\}(s) + \mathcal{L}\{e^{3t}\}(s) - \mathcal{L}\{e^{2t}\}(s),$$

i llavors la solució del PVI ve donada per l'antitransformada de  $Y(s)$ :

$$y(t) = \mathcal{L}^{-1}\{Y(s)\}(t) = u(t-1) \cdot \left( \frac{1}{6} + \frac{1}{3} e^{3(t-1)} - \frac{1}{2} e^{2(t-1)} \right) + e^{3t} - e^{2t} \quad \square$$

24. Resoleu l'equació diferencial amb condicions inicials:

$$y'' + 4y' + 13y = \delta(t-\pi) + \delta(t-3\pi), \quad y(0) = 1, \quad y'(0) = 0$$

on  $\delta(t-t_0)$  és la delta de Dirac en el punt  $t_0$ .

Solució.

$$s^2 Y(s) - sy(0) - y'(0) + 4sY(s) - 4y(0) + 13Y(s) = (s^2 + 4s + 13)Y(s) - (s+4)y(0) - y'(0)$$

$$= e^{-\pi s} + e^{-3\pi s}, \quad \text{on: } e^{-\pi s} = \mathcal{L}\{\delta(t-\pi)\}(s), \quad e^{-3\pi s} = \mathcal{L}\{\delta(t-3\pi)\}(s),$$

d'on:

$$Y(s) = \frac{e^{-\pi s} + e^{-3\pi s}}{(s+2)^2 + 3^2} + \frac{s+4}{(s+2)^2 + 3^2} = \frac{e^{-\pi s}}{3} \frac{3}{(s+2)^2 + 3^2} + \frac{e^{-3\pi s}}{3} \frac{3}{(s+2)^2 + 3^2}$$

$$+ \frac{s+2}{(s+2)^2 + 3^2} + \frac{2}{3} \cdot \frac{3}{(s+2)^2 + 3^2}$$

$$= \frac{e^{-\pi s}}{3} \mathcal{L}\{\sin(3t)\}(s+2) + \frac{e^{-3\pi s}}{3} \mathcal{L}\{\sin(3t)\}(s+2) + \mathcal{L}\{\cos(3t)\}(s+2) + \frac{2}{3} \mathcal{L}\{\sin(3t)\}(s+2)$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{e^{-11s}}{3} \mathcal{L}\{e^{-2t} \sin(3t)\}(s) + \frac{e^{-3\pi s}}{3} \mathcal{L}\{e^{-2t} \sin(3t)\}(s) + \mathcal{L}\{e^{-2t} \cos(3t)\}(s) \\
&\quad + \frac{2}{3} \mathcal{L}\{e^{-2t} \sin(3t)\}(s) \\
&= \frac{1}{3} \mathcal{L}\{e^{-2(t-\pi)} \sin(3t-3\pi) \mathcal{U}(t-\pi)\}(s) + \frac{1}{3} \mathcal{L}\{e^{-2(t-3\pi)} \sin(3t-9\pi) \mathcal{U}(t-3\pi)\}(s) \\
&\quad + \mathcal{L}\{e^{-2t} \cos(3t)\}(s) + \frac{2}{3} \mathcal{L}\{e^{-2t} \sin(3t)\}(s) \\
&= -\frac{1}{3} \mathcal{L}\{e^{-2t+2\pi} \sin(3t) \mathcal{U}(t-\pi)\}(s) - \frac{1}{3} \mathcal{L}\{e^{-2t+6\pi} \sin(3t) \mathcal{U}(t-3\pi)\}(s) \\
&\quad + \mathcal{L}\{e^{-2t} \cos(3t)\}(s) + \frac{2}{3} \mathcal{L}\{e^{-2t} \sin(3t)\}(s)
\end{aligned}$$

Llavors la solució del PVI s'obté de l'antitransformada de  $Y(s)$ ; i.e.:

$$\begin{aligned}
y(t) = \mathcal{L}^{-1}\{Y(s)\}(t) &= -\frac{1}{3} \left( \mathcal{U}(t-\pi) + e^{3\pi} \mathcal{U}(t-3\pi) \right) e^{-2t+2\pi} \sin(3t) \\
&\quad + \left( \cos(3t) + \frac{2}{3} \sin(3t) \right) e^{-2t} \quad \square
\end{aligned}$$

25. Resoleu l'equació

$$y'' + 2y' + 2y = \delta(t-3\pi) \cos t, \quad y(0) = 1, \quad y'(0) = -1$$

Solució.

$$\begin{aligned}
s^2 Y(s) - s y(0) - y'(0) + 2s Y(s) - 2y(0) + 2Y(s) &= (s^2 + 2s + 2) Y(s) - (s+2) y(0) - y'(0) \\
&= \cos(3\pi) e^{-3\pi s} = -e^{-3\pi s}
\end{aligned}$$

on:  $\cos(3\pi) e^{-3\pi s} = \mathcal{L}\{\delta(t-3\pi) \cos t\}(s)$ . Llavors:

$$\begin{aligned}
Y(s) &= -\frac{e^{-3\pi s}}{s^2 + 2s + 2} + \frac{s+2}{s^2 + 2s + 2} - \frac{1}{s^2 + 2s + 1} = -\frac{e^{-3\pi s}}{(s+1)^2 + 1} + \frac{s+1}{(s+1)^2 + 1} \\
&= -e^{-3\pi s} \mathcal{L}\{\sin t\}_{(s+1)} + \mathcal{L}\{\cos t\}_{(s+1)} \\
&= -e^{-3\pi s} \mathcal{L}\{e^{-t} \sin t\}(s) + \mathcal{L}\{e^{-t} \cos t\}(s) \\
&= -\mathcal{L}\{e^{-(t-3\pi)} \sin(t-3\pi) \mathcal{U}(t-3\pi)\}(s) + \mathcal{L}\{e^{-t} \cos t\}(s).
\end{aligned}$$

Per tant la solució  $y(t) = \mathcal{L}^{-1}\{Y(s)\}(t)$  del PVI donat, resulta:

$$\boxed{y(t) = \mathcal{L}^{-1}\{Y(s)\}(t) = \left( \cos t + e^{3\pi} \sin t \cdot \mathcal{U}(t-3\pi) \right) e^{-t} \quad \square}$$

26. Feu servir la transformada de Laplace per resoldre les equacions integrals següents:

$$(a) f(t) + 2 \int_0^t f(\tau) \cos(t-\tau) d\tau = 4e^{-t} + \sin t$$

$$(b) t - 2f(t) = \int_0^t (e^{\tau} - e^{-\tau}) f(t-\tau) d\tau$$

Solució

(a) Apliquem la TL a totes dues bandes tenint en compte que  $\int_0^t f(\tau) \cos(t-\tau) d\tau = (f * \cos)(t)$ :

$$F(s) + \frac{2sF(s)}{s^2+1} = \frac{4}{s+1} + \frac{1}{s^2+1}, \text{ on } F(s) = \mathcal{L}\{f(t)\}(s)$$

$$\begin{aligned} \Leftrightarrow F(s) &= \frac{4(s^2+1)}{(s+1)^3} + \frac{1}{(s+1)^2} = 4 \frac{s^2+2s+1}{(s+1)^3} - \frac{8s}{(s+1)^3} + \frac{1}{(s+1)^2} \\ &= \frac{4}{s+1} - 8 \frac{s+1}{(s+1)^3} + \frac{8}{(s+1)^3} + \frac{1}{(s+1)^2} \\ &= \frac{4}{s+1} - \frac{7}{(s+1)^2} + \frac{8}{(s+1)^3} = 4 \mathcal{L}\{e^{-t}\}(s) - 7 \mathcal{L}\{t\}(s) + 4 \mathcal{L}\{t^2\}(s) \\ &= 4 \mathcal{L}\{e^{-t}\}(s) - 7 \mathcal{L}\{e^{-t}t\}(s) + 4 \mathcal{L}\{e^{-t}t^2\}(s). \end{aligned}$$

Llavors la solució de l'equació integral s'obté com l'antitransformada de  $F(s)$ ,

ie:

$$f(t) = \mathcal{L}^{-1}\{F(s)\}(t) = \boxed{(4 - 7t + 4t^2)e^{-t}}$$

(b) Idènticament: apliquem la TL a tots dos termes tenint ara en compte que  $\int_0^t (e^{\tau} - e^{-\tau}) f(t-\tau) d\tau = 2 \int_0^t \sinh \tau f(t-\tau) d\tau = 2 (\sinh * f)(t)$ , on demostrem per  $F(s) = \mathcal{L}\{f(t)\}(s)$ :

$$\begin{aligned} \frac{1}{s^2} - 2F(s) &= \frac{2F(s)}{s^2-1} \Leftrightarrow \frac{2s^2}{s^2-1} F(s) = \frac{1}{s^2} \Leftrightarrow F(s) = \frac{s^2-1}{2s^4} = \frac{1}{2s^2} - \frac{1}{2s^4} \\ &= \frac{1}{2} \mathcal{L}\{t\}(s) - \frac{1}{12} \mathcal{L}\{t^3\}(s) \end{aligned}$$

i la solució de l'equació integral s'obté com l'antitransformada de  $F(s)$ , i.e.:

$$f(t) = \mathcal{L}^{-1}\{F(s)\}(t) = \boxed{\frac{t}{2} - \frac{t^3}{12}} \quad \square$$

27. Resolcu, fent servir la transformada de Laplace, el problema de Cauchy  $ty'' - y' = -t^2$ ,  $y(0) = 0$ . Remarca: noteu que, en aquest cas, no cal conèixer  $y'(0)$ .

Solució.

$$\mathcal{L}\{ty''\}(s) = -\frac{d}{ds} \mathcal{L}\{y''\}(s) = -\frac{d}{ds} (s^2 Y(s) - sy(0) - y'(0)) = -2sY(s) - s^2 Y'(s) + y(0),$$

on posem  $Y(s) = \mathcal{L}\{y(t)\}(s)$ . Llavors:

$$-2sY(s) - s^2 Y'(s) + y(0) - sY(s) + y(0) = -s^2 Y'(s) - 3sY(s) + 2y(0) = \frac{2}{s^3}$$

Hem de resoldre doncs una EDO lineal de 1<sup>er</sup> ordre en  $Y(s)$ :  $+s^2 Y'(s) + 3sY(s) = -\frac{2}{s^3}$ .

- Solució general de l'EDO homogènia associada ( $s^2 Y'(s) + 3sY(s) = 0$ ),  $Y_h(s) = \frac{C}{s^3}$ ,  $C \in \mathbb{R}$  cnt.
- Es comprova que una solució particular de l'EDO lineal no homogènia,  $Y_p(s)$  ve donada per:  $Y_p(s) = \frac{2}{s^4}$

Aleshores la solució general de l'EDO lineal no homogènia resulta:

$$Y(s) = \frac{C}{s^3} + \frac{2}{s^4}, \text{ amb } C \in \mathbb{R} \text{ cnt.}$$

i la solució del PVI l'obtenim com l'antitransformada de  $Y(s)$ . Així:

$$\begin{aligned} y(t) &= \mathcal{L}^{-1}\{Y(s)\}(t) = C \mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{1}{s^3}\right\}(t) + 2 \mathcal{L}^{-1}\left\{\frac{1}{s^4}\right\}(t) \\ &= \frac{C}{2} t^2 + \frac{1}{3} t^3 = \boxed{K t^2 + \frac{t^3}{3}}, \quad K \in \mathbb{R} \text{ cnt.}, \end{aligned}$$

on hem posat  $K = \frac{C}{2}$  i per tant  $K \in \mathbb{R}$  constant arbitrària.  $\square$

28. Consideren l'equació integro-diferencial:

$$y'(x) + \int_0^x y(x-t) e^{-2t} dt = 0, \quad y(0) = 1$$

(a) Derivant ambdós membres, deduiu l'equació diferencial ordinària de segon ordre que verifica la seva solució. Preuen-me les condicions inicials que determinem.

(B) Alternativament, apliqueu directament la transformada de Laplace a les condicions inicials que la determinem.

Solució

(a)  $y(0) = 1, y'(0) + \int_0^0 \dots = 0 \Leftrightarrow y'(0) = 0$ . Llavors, c.i.:  $y(0) = 1$   
 $y'(0) = 0$

Derivant l'equació integro-diferencial:

$$y''(x) + y(0) e^{-2x} + \int_0^x y'(x-t) e^{-2t} dt =$$

$$= y''(x) + y(0) e^{-2x} - y(x-t) e^{-2t} \Big|_{t=0}^{t=x} - 2 \int_0^x y(x-t) e^{-2t} dt$$

$$= y''(x) + y(0) e^{-2x} - y(0) e^{-2x} + y(x) + 2y'(x) = y''(x) + 2y'(x) + y(x) = 0$$

Rem. A partir de l'eq. integro-diferencial tenim que:

$$\int_0^x y(x-t) e^{-2t} dt = -y'(x)$$

Ara, aplicant la TL a l'EDO de 2<sup>on</sup> ordre obtinguda, tenim:

$$\begin{aligned} s^2 Y(s) - s y(0) - y'(0) + 2s Y(s) - 2y(0) + Y(s) &= \\ = (s^2 + 2s + 1) Y(s) - (s+2) y(0) - y'(0) &= (s+1)^2 Y(s) - (s+2) \cdot 1 \\ &= 0 \end{aligned}$$

on hem posat  $Y(s) = \mathcal{L}\{y(x)\}(s)$  i hem aplicat les condicions inicials  $y(0) = 1$  i  $y'(0) = 0$ .

Aïllant  $Y(s)$ :

$$\begin{aligned} Y(s) &= \frac{s+2}{(s+1)^2} = \frac{s+1}{(s+1)^2} + \frac{1}{(s+1)^2} = \frac{1}{(s+1)^2} + \frac{1}{s+1} = \mathcal{L}\{x\}(s+1) + \mathcal{L}\{e^{-x}\}(s) \\ &= \mathcal{L}\{x e^{-x}\}(s) + \mathcal{L}\{e^{-x}\}(s) \end{aligned}$$

Aleshores, la solució de l'EDO -i de l'equació integro-diferencial- buscada l'obtidrem prenent la TL inversa, i.e.:

$$y(x) = \mathcal{L}^{-1}\{Y(s)\}(x) = (1+x)e^{-x}$$

(b) Alternativament, aplicant la TL a totes dues bandes de l'equació integro-diferencial, tot tenint en compte que  $\int_0^x y(x-t)e^{-2t} dt = (\exp(-2 \cdot) * y)(x)$ , resulta:

$$sY(s) - y(0) + \frac{Y(s)}{s+2} = \left(s + \frac{1}{s+2}\right) Y(s) - y(0) = \frac{s^2+2s+1}{s+2} Y(s) - 1 = 0,$$

$$\text{d'on: } Y(s) = \frac{s+2}{(s+1)^2} = \frac{1}{s+1} + \frac{1}{(s+1)^2} = \mathcal{L}\{e^{-x}\}(s) + \mathcal{L}\{xe^{-x}\}(s) \quad (\text{com abans})$$

I, aplicant la TL com abans, resulta la solució buscada:

$$y(x) = \mathcal{L}^{-1}\{Y(s)\}(x) = e^{-x} + xe^{-x} = (1+x)e^{-x} \quad \square$$